

aprilie, 2020

Raport anual pentru anul 2019

Banca Comercială Română Chișinău S.A.

CUPRINS

	PAG.
SUMAR EXECUTIV	3
I. INFORMAȚIE GENERALĂ PRIVIND ACTIVITATEA BĂNCII	4
II. MEDIUL MACROECONOMIC ȘI POZIȚIA BĂNCII PE PIAȚA SERVICIILOR BANCARE	4
III. REZULTATELE FINANCIARE PENTRU ANUL 2019	11
<i>ACTIVELE</i>	11
<i>PASIVELE</i>	13
<i>ANALIZA VENITURILOR ȘI CHELTUIELILOR</i>	15
IV. DESERVIREA CLIEȚILOR	17
V. ACTIVITATEA DE CREDITARE	18
VI. FINANȚAREA ȘI CAPITALUL	21
VII. ACTIVITATEA PE PIAȚA VALUTARĂ	22
VIII. ACTIVITATEA PE PIAȚA INVESTIȚIONALĂ A MOLDOVEI	22
IX. OPERAȚIUNILE CU CARDURILE BANCARE	23
X. CANALE ELECTRONICE	24
XI. TEHNOLOGII INFORMAȚIONALE	24
XII. GUVERNAREA CORPORATIVĂ	25
XIII. ADMINISTRAREA RISCURILOR	30
XIV. ACTIVITATEA DE PERSONAL ȘI STRUCTURA ORGANIZAȚIONALĂ	32
XV. EVENIMENTE ULTERIOARE	33
XVI. ANEXE	33

SUMAR EXECUTIV

În anul 2019 BCR Chisinau a înregistrat o creștere a activelor sale de 35% (prima cea mai mare creștere din sistem) față de anul 2018. Acest rezultat a fost posibil grație încrederii clienților față de banca, BCR Chisinau majorându-și portofoliul de depozite atrase cu 67%. Totodată volumul creditelor a înregistrat o ușoară scădere (-44,9 mln MDL) în corespundere cu strategia de limitare a creditării clienților cu expuneri mari, pentru a reduce gradul de concentrare în cadrul portofoliului de credite existent.

Pe parcursul anului 2019 BCR Chisinau a reușit să îmbunătățească considerabil serviciile digitale oferite clienților prin implementarea soluției de Mobile Banking, optimizarea soluției de 24 Banking și includerea posibilității de deschidere a depozitelor de către persoane fizice prin 24 Banking.

Ponderele creditelor neperformante s-a redus semnificativ în anul 2019, până la 5,97% față de 9,1% în anul 2018 (creditele neperformante sunt concentrate în creditele acordate unui singur debitor, iar expunerea față de acest debitor este acoperită confortabil cu provizioane). Ca parte semnificativă a strategiei sale de risc, BCR Chisinau a menținut, ca și în anii precedenți, o abordare prudentială prin majorarea provizioanelor, calculate în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară și în conformitate cu cerințele stricte aplicate în cadrul Grupului BCR/Erste. În acest context, rata de acoperire a creditelor neperformante cu provizioane a crescut de la 73,8% în anul 2018 până la 94,8% în anul 2019. BCR Chisinau a încheiat anul 2019 cu un profit net de 24,7 milioane MDL ca urmare a creșterii rezultatului operational (2018: 14,7 milioane MDL).

Pentru anul 2020, strategia Bancii se bazează în continuare pe următorii piloni: creșterea gradului de autofinanțare, creșterea veniturilor din activitatea operatională, creșterea nivelului de automatizare alinieră continuă la cerințele regulatorului local și la politicile de grup.

I. INFORMAȚIE GENERALĂ PRIVIND ACTIVITATEA BĂNCII

Banca comercială **BCR Chișinău S.A.** a fost înființată în octombrie 1998. Banca funcționează ca o bancă comercială, oferind o gamă largă de servicii și produse și se adresează tuturor categoriilor de clienți prin intermediul Sediului Central, două sucursale și o agenție în municipiul Chișinău, o sucursala în Cahul și o sucursala în Bălți. Agenția deservește preponderent persoanele fizice, solicitanți de servicii oferite de Secția Consulară a Ambasadei României din Chișinău, care pot efectua plăți și schimb valutar.

Scopul principal la momentul fondării Băncii a fost oferirea de servicii și produse clienților care își desfășoară activitatea în diverse sectoare industriale și comerciale din Republica Moldova. Astfel, BCR Chișinău S.A. a devenit o instituție financiară universală. La momentul actual, Banca este un participant dinamic și profesionist pe piața financiară din Republica Moldova.

Politica băncii este orientată spre dezvoltarea unui parteneriat sustenabil și de durată cu companiile, angajații și clienții acestora și asigurarea unui portofoliu calitativ de active și pasive care să genereze randamente sporite în condiții de risc scăzut. BCR Chișinău S.A. își desfășoară activitatea financiară în baza Statutului Băncii și licenței eliberate de către Banca Națională a Moldovei.

Unicul acționar al băncii este Banca Comercială Română S.A., care deține 72,813 acțiuni cu valoarea nominală de 10,000 lei.

Capitalul social al băncii la data de 31.12.2019 a constituit 728.13 mln. lei.

Auditorul Băncii pentru anul 2019 a fost compania internațională de audit “Pricewaterhousecoopers” SRL, care a confirmat autenticitatea rapoartelor financiare al BCR Chișinău S.A.

Informația prezentată în raport pentru anii 2019 și 2018 a fost întocmit în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară (SIRF).

II. MEDIUL MACROECONOMIC ȘI POZIȚIA BĂNCII PE PIAȚA SERVICIILOR BANCARE

Produsul intern brut (PIB) a însumat 210,1 miliarde lei, prețuri curente de piață, în creștere - în termeni reali - cu 3,6% față de anul 2018. La creșterea PIB, în anul 2019 față de anul 2018, au contribuit, în principal, următoarele activități economice:

- Construcțiile (+1,3%), cu o pondere de 8,6% la formarea PIB și o creștere a Valorii Adăugate Brute (VAB) cu 15,9%;
- Comerțul cu ridicata și cu amănuntul; întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor; transportul și depozitare; activitățile de cazare și alimentație publică (+1,2%), cu o pondere de 21,8% la formarea PIB și o majorare a VAB cu 5,7%;
- Industria extractivă; industria prelucrătoare; producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat; distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (+0,4%), cu o pondere de 14,2% la formarea PIB și o majorare a VAB cu 2,6%;
- Informațiile și comunicațiile (+0,4%), cu o pondere mai redusă la formarea PIB (4,7%), dar care au înregistrat o creștere mai semnificativă a VAB (cu 9,2%).

Contribuție pozitivă la creșterea PIB au avut-o și impozitele pe produs (+0,5%), cu o pondere de 13,5% la formarea PIB și o majorare a volumului cu 3,6%.

Un impact negativ la creșterea PIB au avut:

BCR Chisinau S.A. - Public

- Agricultură, silvicultură și pescuitul (- 0,2%) ca urmare a reducerii VAB cu 2,3%;
- Administrația publică și apărare; asigurări sociale obligatorii; învățământ; sănătate și asistență socială (- 0,1%), cu o pondere de 11,8% la formarea PIB și o reducere a VAB cu 0,8%.

Din punct de vedere al utilizării PIB creșterea s-a datorat, în principal:

- Formării brute de capital fix (+3,1%), cu o contribuție de 25,6% la formarea PIB și o majorare a volumului cu 12,9%.
- Consumului final al gospodăriilor populației (+2,5%), cu un aport de 83,3% la formarea PIB și o majorare a volumului cu 3,0%.

Un impact negativ la creșterea PIB l-au avut:

- Exportul net (-1,5%), consecință a aportului mai semnificativ a volumului importurilor de bunuri și servicii la formarea PIB (55,2%) față de cel al exporturilor de bunuri și servicii (30,5%);
- Variația stocurilor (-0,6%).

Câștigul salarial mediu lunar brut din economia națională în anul 2019 a constituit 7356,1 lei și s-a mărit față de anul 2018 în valoare nominală cu 14,1%, iar în termeni reali (ajustat la indicii prețurilor de consum²) – cu 8,9%. În trimestrul IV 2019 câștigul salarial mediu lunar a fost de 7813,1 lei, înregistrând o creștere de 11,8% față de trimestrul IV 2018. În sectorul bugetar câștigul salarial mediu lunar a constituit 6564,1 lei (+7,7% față de trimestrul IV 2018), iar în sectorul economic (real) – 8 287,0 lei (+12,9% față de trimestrul IV 2018).

Rata anuală a inflației Rata anuală a inflației a conturat o tendință ascendentă pronunțată pe parcursul anului 2019 după evoluția descendentă din anul precedent. În trimestrul IV 2019, aceasta s-a plasat în afara intervalului de 5,0 la sută _ 1,5 p.p. stipulat în Strategia politicii monetare pe termen mediu. În acest fel, rata anuală a inflației s-a majorat de la 6,3 la sută în luna septembrie 2019 până la valoarea de 7,5 la sută în luna decembrie 2019. Rata medie anuală a IPC în trimestrul de referință a constituit 7,1 la sută și a fost cu 1,4 p.p. superioară celei din trimestrul precedent. Traectoria ascendentă a inflației a fost determinată, în principal, de majorarea contribuției pozitive din partea prețurilor la produsele alimentare în contextul unor condiții mai puțin favorabile pentru anumite culturi, dar și de majorarea costurilor de producere a produselor alimentare procesate. Un impact semnificativ asupra acestei tendințe a fost exercitat și de dinamica prețurilor reglementate ca urmare a ajustării tarifului la energia electrică în luna august 2019. Totodată, evoluția ascendentă a ratei anuale a IPC a fost influențată, într-o măsură mai mică, de inflația de bază. Atât creșterea inflației de bază, cât și a prețurilor la produsele alimentare a fost susținută de presiunile din partea cererii agregate. Totuși acestea, conform estimărilor, au fost în diminuare comparativ cu cele din perioadele precedente. Tendința de apreciere a monedei naționale a atenuat din presiunile exercitate de factorii menționați anterior. În același timp, vremea atipic de caldă înregistrată în perioada octombrie-decembrie 2019 a determinat întârzierea și diminuarea din intensitate a efectului sezonier pozitiv asociat prețurilor la produsele alimentare și celor la combustibili.

În perioada următoare, rata anuală a IPC va începe o tendință descendentă, în mare parte, ca urmare a efectului unei perioade de bază înalte din anul precedent.

Rata anuală a inflației de bază În trimestrul IV 2019, inflația de bază a continuat traectoria ascendentă observată în prima jumătate a anului 2019 în contextul presiunilor din partea cererii

agregate, dar și a incidenței unor șocuri sectoriale. Această dinamică a fost parțial atenuată de aprecierea monedei naționale. Rata anuală a inflației de bază s-a majorat de la 6,1 la sută în luna septembrie 2019 până la 6,9 la sută în luna decembrie 2019. În trimestrul IV 2019, rata medie a inflației de bază a constituit 6,5 la sută, fiind cu 0,5 p.p. superioară celei din trimestrul precedent. Contribuția din partea acesteia la rata anuală a IPC în perioada de referință s-a majorat până la cca 2,1 p.p.

Dinamica inflației de bază pe parcursul trimestrului, similar perioadelor precedente, a fost susținută de presiunile din partea cererii asupra prețurilor, dar și de incidența unor șocuri sectoriale. În structura acesteia, accelerarea inflației de bază a fost generată de creșterea contribuțiilor exercitate de prețurile la îmbrăcăminte și în alimentația publică. Creșterea prețurilor în cadrul subcomponentei alimentația publică ar putea fi atribuită, într-o anumită măsură, majorării costurilor ca urmare a ajustării tarifului la energie electrică din a doua jumătate a lunii august 2019, dar și majorării salariilor pe parcursul anului 2019. Totodată, evoluția ascendentă a inflației de bază în trimestrul III 2019 a fost parțial atenuată de tendința de apreciere a monedei naționale care a favorizat temperarea creșterii prețurilor la mijloacele de transport și la piesele auto (noiembrie-decembrie), având în vedere că o bună parte din pozițiile monitorizate la aceste categorii de către BNS depind de cotația MDL/USD și MDL/EUR.

Conform estimărilor actuale, presiunile din partea cererii agregate asupra subcomponentelor inflației de bază se vor menține în perioada următoare.

SISTEMUL BANCAR

La 31.12.2019 pe teritoriul Republicii Moldova funcționau 11 bănci comerciale pe acțiuni (31.12.2018: 11 bănci).

După volumul activelor băncile din Republica Moldova pot fi împărțite în următoarele trei grupe:

1. Bănci „mari”, cu volumul activelor mai mare de 3 mlrd. lei;
2. Bănci „medii”, cu volumul activelor 1-3 mlrd. lei;
3. Bănci „mici”, cu volumul activelor mai mici de 1 mlrd. lei.

Banca	Total active la 31.12.2018		
	Milioane lei	Locul	Cota de piata
Banci mari			
BC „MOLDOVA - AGROINDBANK” S.A.	25,898.7	1	28.59%
BC „Moldindconbank” S.A.	18,436.9	2	20.35%
B.C. „VICTORIABANK” S.A.	14,663.9	3	16.19%
BC „MOBIASBANCA – Groupe Societe Generale” S.A.	12,200.1	4	13.47%
B.C. „EXIMBANK - Gruppo Veneto Banca” S.A.	4,325.3	5	4.77%
B.C. „ProCredit Bank” S.A.	3,967.5	6	4.38%
Banci medii			
„FinComBank” S.A.	3,404.4	7	3.76%
B.C. „ENERGBANK” S.A.	2,531.7	8	2.79%
BCR Chisinau S.A.	2,360.8	9	2.61%
B.C. „COMERTBANK” S.A.	1,606.2	10	1.77%
Banci mici			
BC „EuroCreditBank” S.A.	1,203.9	11	1.33%
System	90,599.4		100.00%

Pe parcursul anului 2019, sistemul bancar din Republica Moldova a înregistrat următoarele tendințe:

Tabelul 1**Indicatori de bilanț**

Indicatori	31.12.2018	31.12.2019	Modificare
	Milioane lei	Milioane lei	%
Total active	83,152.26	90,599.43	8.96%
Credite	34,384.93	40,967.31	19.14%
Active ponderate la risc	40,818.89	45,542.83	11.57%
Total depozite	63,577.30	68,449.68	7.66%
Fonduri proprii	10,826.23	11,500.49	6.23%

Activele totale au însumat 90,6 miliarde lei, majorându-se pe parcursul anului 2019 cu 9.0 la sută (7,5 miliarde lei).

La situația din 31.12.2019, rata fondurilor proprii totale pe sectorul bancar a înregistrat valoarea de 25,3 la sută, fiind în scădere cu 1,2 p.p. față de finele anului precedent. Limita reglementată este respectată de fiecare bancă și variază între 19,2% și 52,0%.

La situația din 31.12.2019, fondurile proprii totale au constituit 11,5 miliarde lei și au înregistrat o creștere de 6,2% (612,2 mln. lei) pe parcursul perioadei menționate. Creșterea fondurilor proprii a fost determinată în special de reflectarea de către bănci a profitului eligibil după desfășurarea adunărilor generale a acționarilor.

Tabelul 2**Indicatori de calitate a activelor, lichiditate și solvabilitate**

Indicatori	31.12.2018	31.12.2019	Modificare (%)
Credite neperformante / Total Credite	12.54%	8.49%	-4.05 p.p.
Reduceri pentru pierderi la credite / Total Credite	10.86%	7.96%	-2.90 p.p.
Solvabilitatea (suficienta)	26.52%	25.25%	-1.27 p.p.
Lichiditatea	54.62%	50.65%	-3.97 p.p.

Soldul brut (prudențial) al creditelor a constituit 44,6% din totalul activelor sau 40,4 miliarde lei, majorându-se pe parcursul perioadei analizate cu 13,9% (4,9 miliarde lei). Totodată, volumul creditelor noi acordate pe parcursul anului 2019 s-a majorat cu 26,2% față de aceeași perioadă a anului precedent.

Cele mai mari creșteri ale portofoliului de credite au fost consemnate la creditele acordate pentru procurarea / construcția imobilului – cu 58,2% (2,3 miliarde lei) și la creditele de consum – cu 33,1% (1,7 miliarde). Totodată, Banca Națională continuă să încurajeze băncile să își concentreze mai mult eforturile pe finanțarea economiei reale.

Investițiile în valori mobiliare (certificatele Băncii Naționale și valorile mobiliare de stat) au avut o pondere de 13,0% (11,8 miliarde lei) din totalul activelor, fiind cu 2,3 p.p. mai mică în comparație cu sfârșitul anului 2018.

Celelalte active, care constituie 42,4%, sunt menținute de către bănci în conturile deschise la Banca Națională, în alte bănci și în numerar.

Pe parcursul perioadei de referință, ponderea creditelor neperformante (substandard, dubioase și compromise) în totalul creditelor s-a redus cu 4,0 p.p. comparativ cu finele anului 2018, constituind 8,5% la 31.12.2019. Această pondere s-a diminuat la majoritatea băncilor, indicatorul menționat variind de la 4,6% până la 17,9%. În mare parte, băncile și-au menținut tendința de diminuare a ponderii creditelor neperformante în totalul creditelor.

Diminuarea ponderii creditelor neperformante în total credite s-a datorat, în principal, diminuării soldului creditelor neperformante cu 22,9% (1,017.0 milioane lei), concomitent cu majorarea soldului brut al creditelor cu 13,9% (4,9 miliarde lei).

Totodată, s-a înregistrat o tendință de majorare a soldului depozitelor. Conform rapoartelor prudențiale, acestea au crescut cu 7,7% în perioada de referință, constituind 68,4 miliarde lei (depozitele persoanelor fizice au constituit 66,7% din totalul depozitelor, depozitele persoanelor juridice – 33,2% și depozitele băncilor – 0,1%). Cel mai mare impact asupra majorării soldului depozitelor a avut-o creșterea depozitelor persoanelor fizice cu 3,9 miliarde lei (9,4%) și a depozitelor persoanelor juridice cu 0,9 miliarde lei (4,5%).

Din totalul depozitelor, 59,0% a revenit depozitelor în lei, soldul acestora s-a majorat cu 3,0 miliarde lei (8,0%), constituind 40,3 miliarde lei la 31.12.2019. Depozitele în valută au constituit 41,0% din totalul depozitelor, soldul acestora a crescut pe parcursul perioadei de referință cu 1,9 miliarde lei (7,3%), alcătuind 28,0 miliarde lei. Astfel, au fost atrase depozite în valută, echivalentul a 2,1 miliarde lei, totodată, diferența de curs valutar a alcătuit (-205.0) milioane lei.

Băncile continuă să mențină indicatorii lichidității la un nivel înalt.

Astfel, valoarea indicatorului lichidității pe termen lung (principiul I al lichidității) a constituit 0,7 (limita ≤ 1), fiind la același nivel ca la finele anului 2018.

Lichiditatea curentă pe sector (principiul II al lichidității) s-a diminuat cu 4,0 p.p., constituind 50,6% (limita $\geq 20\%$), mai mult de jumătate din activele sectorului bancar fiind concentrate în active lichide. E de menționat că cele mai mari ponderi în activele lichide le dețin depozitele la BNM – 45,6%, valorile mobiliare lichide – 25,7% și mijloacele interbancare nete – 17,2%. Pe parcursul anului 2019, a crescut ponderea depozitelor la BNM cu 2,3 p.p. și a numerarului cu 0.3 p.p. Totodată, a descrescut ponderea valorilor mobiliare lichide cu 2,2 p.p. și ponderea mijloacelor interbancare nete cu 0,4 p.p.

Principiul III al lichidității, care reprezintă raportul dintre lichiditatea efectivă ajustată și lichiditatea necesară pe fiecare bandă de scadență și nu trebuie să fie mai mic de 1 pe fiecare bandă de scadență, a fost respectat de toate băncile.

Tabelul 3

Indicatori de profitabilitate

um/mil. lei

Indicatori	31.12.2018	31.12.2019	Modificare
Profit net	1,635.11	2,257.49	38.06%
Venit net din dobanzi	2,845.90	3,113.74	9.41%
Rentabilitatea activelor (ROA)	1.90%	2.47%	0.57 p.p.
Rentabilitatea capitalului (ROE)	11.60%	14.63%	3.03 p.p.
Marja netă a dobânzii	4.31%	4.39%	0.08 p.p.
Indicele eficienței	142.65	159.25	11.64%

La 31.12.2019, profitul pe sistemul bancar a însumat 2,3 miliarde lei, majorându-se cu 38,1% (622 milioane lei) comparativ cu perioada similară a anului precedent.

Veniturile totale au constituit 7,5 miliarde lei, dintre care veniturile din dobânzi – 60,4% (4,5 miliarde lei), iar veniturile neaferele dobânzilor – 39,6% (2,9 miliarde lei). Concomitent, cheltuielile

totale au constituit 5,2 miliarde lei, inclusiv cheltuielile cu dobânzile – 26,8% din totalul cheltuielilor (1,4 miliarde lei), iar cheltuielile neafere dobânzilor – 73,2% din totalul cheltuielilor (3,8 miliarde lei).

Majorarea profitului este determinată, în mare parte, de majorarea veniturilor neafere dobânzilor cu 12,6% sau cu 330,4 milioane lei. Concomitent, s-au majorat și veniturile din dobânzi cu 4,7% sau 204,4 mil. lei ca urmare a majorării portofoliului de credite.

Cheltuielile cu dobânzile au scăzut cu 4,3% sau cu 62,2 milioane lei. Cheltuielile neafere dobânzilor s-au micșorat cu 5,2% sau 208,9 mil. lei ca urmare a diminuării deprecierii la activele financiare și activele nefinanciare, concomitent cu majorarea amortizării la imobilizările corporale, a cheltuielilor privind onorariile și comisioanele și a cheltuielilor administrative.

La 31.12.2019, rentabilitatea activelor și rentabilitatea capitalului au constituit 2,5% și respectiv 14,6%, fiind în creștere cu 0,8 p.p. și, respectiv, cu 4,3 p.p. comparativ cu sfârșitul anului precedent.

PIAȚA VALUTARĂ

În anul 2019 **cursul oficial nominal** al monedei naționale față de dolarul SUA s-a apreciat cu 0.39 la sută (de la 17,1427 lei pentru un dolar SUA la data de 31 decembrie 2018 până la 17,2093 lei pentru un dolar SUA la data de 31 decembrie 2019), iar față de euro s-a apreciat cu 1,34 la sută (respectiv, de la 19,5212 lei pentru un euro până la 19,2605 lei pentru un euro).

În anul 2019 valuta euro s-a apreciat în raport cu dolarul SUA cu 1,72%, rubla rusească s-a depreciat cu 12,16%, iar leul românesc s-a apreciat cu 4,41%.

INSTRUMENTELE POLITICII MONETARE

Politica ratelor dobânzilor

Rata de bază a fost menținută la nivelul de 7,5 la sută anual în perioada octombrie-noiembrie 2019. Însă, în condițiile dezinflaționiste prognozate pentru 2020, BNM a decis la mijlocul lunii decembrie diminuarea acesteia cu 2,0 p.p., până la 5,5 la sută anual.

Curba randamentelor CHIBOR 2W a rămas relativ stabilă în lunile octombrie și noiembrie, oscilând în partea superioară a coridorului ratelor de dobândă. La mijlocul lunii decembrie, curba randamentelor CHIBOR s-a reînscris pe o traiectorie descendentă sub impactul diminuării operate asupra ratei de bază, însă amplitudinea diminuării a fost una modestă. Astfel, cotația CHIBOR 2W înregistrată la sfârșitul lunii decembrie a fost inferioară cu 0,54 p.p. celei consemnate în ultima zi a trimestrului precedent, constituind 7,79 la sută.

Respingerea parțială de către Ministerul Finanțelor a ofertelor prezentate în cadrul licitațiilor și plasarea valorilor mobiliare de stat cu scadența la 91 zile sub volumul anunțat au determinat o ușoară creștere a ratelor de dobândă aferente acestor titluri. Pe ansamblul perioadei, media acestei rate a constituit 4,75 la sută(+0,15 p.p. comparativ cu trimestrul III 2019).

Media trimestrială a randamentului aferent operațiunilor de vânzare-cumpărare pe piața secundară a valorilor mobiliare de stat s-a cifrat la 6,4 la sută, fiind inferioară celei din trimestrul precedent, în condițiile majorării termenului mediu ponderat până la scadență de la 244 zile la 253 zile.

Rata medie ponderată a dobânzii înregistrată pe piața monetară interbancară s-a situat la nivelul de 8,0 la sută anual.

Vânzările de Certificate ale BNM

BNM a derulat licitațiile de plasare a CBN cu frecvență săptămânală, scadența de 14 zile și cu anunțarea ratei maxime a dobânzii echivalente cu rata de bază a BNM. Pe ansamblul trimestrului IV 2019, rata medie ponderată a operațiunilor de absorbție a lichidității a constituit 7,06 la sută anual.

Stocul plasamentelor CBN a variat pe parcursul trimestrului între valoarea minimă de 4 588,8 milioane lei și cea maximă de 6 590,5 milioane lei. Soldul mediu trimestrial al CBN a însumat 5 616,0 milioane lei (+477,1 milioane lei față de trimestrul III 2019).

Rezervele obligatorii.

Mecanismul rezervelor obligatorii a continuat să exercite funcțiile de control monetar și management al lichidității în sistemul bancar.

În trimestrul IV 2019, norma rezervelor obligatorii din mijloacele atrase în lei moldovenești și în valută neconvertibilă a rămas neschimbată la nivelul de 42,5 la sută din baza de calcul. Totodată, în perioada 16 decembrie 2019 – 15 ianuarie 2020, rezervele obligatorii în MDL s-au cifrat la 16 031,1 milioane lei, volum superior cu 279 milioane lei (+1,8 la sută) celor menținute în perioada 16 septembrie – 15 octombrie 2019.

Referitor la rezervele obligatorii din mijloacele atrase în valută liber convertibilă (VLC), norma acestora a fost menținută neschimbată la nivelul de 17,0 la sută din baza de calcul. La situația din 31 decembrie 2019, rezervele obligatorii în VLC au însumat 73,4 milioane dolari SUA și 167,4 milioane euro, majorându-se cu 0,1 la sută și cu 4,4 la sută respectiv, față de finele lunii septembrie.

PIAȚA VALORILOR MOBILIARE DE STAT

Pe parcursul trimestrului IV 2019, Ministerul Finanțelor a pus în circulație valori mobiliare de stat în valoare totală de 2 487,5 milioane lei, cu 7,0 la sută mai puțin decât volumul ofertei inițiale, iar raportul dintre cerere și ofertă pe piața primară a VMS a constituit 1,27, volumul cererii pe piața primară înregistrând 2 675 milioane lei.

Pe parcursul perioadei de raportare, ratele medii efective ale dobânzilor la bonurile de trezorerie cu scadența la 91 zile, 182 zile și 364 zile s-au majorat cu 0,1 p.p. față de nivelul înregistrat în trimestrul precedent. Rata medie efectivă a dobânzilor la obligațiunile de stat cu scadența la 2 ani s-a majorat cu 0,5 p.p., iar ratele medii efective a dobânzilor la obligațiunile de stat cu scadența la 3 și 5 ani s-au majorat cu 0,2 p.p. și 0,1 p.p., respectiv.

Structura portofoliului VMS puse în circulație pe parcursul perioadei de referință relevă că cele mai populare VMS au fost cele cu scadența la 364 de zile, care au constituit 46,1 la sută din totalul tranzacțiilor, fiind urmate de bonurile de trezorerie de 182 de zile, a căror pondere a constituit 40,0 la sută, iar ponderea bonurilor de trezorerie de 91 de zile a alcătuit 8,3 la sută. De menționat că ponderile obligațiunilor de stat cu scadența la 2 ani, 3 ani și 5 ani au constituit 2,0 la sută, 1,1 la sută și 2,5 la sută, respectiv.

III. REZULTATELE FINANCIARE PENTRU ANUL 2019

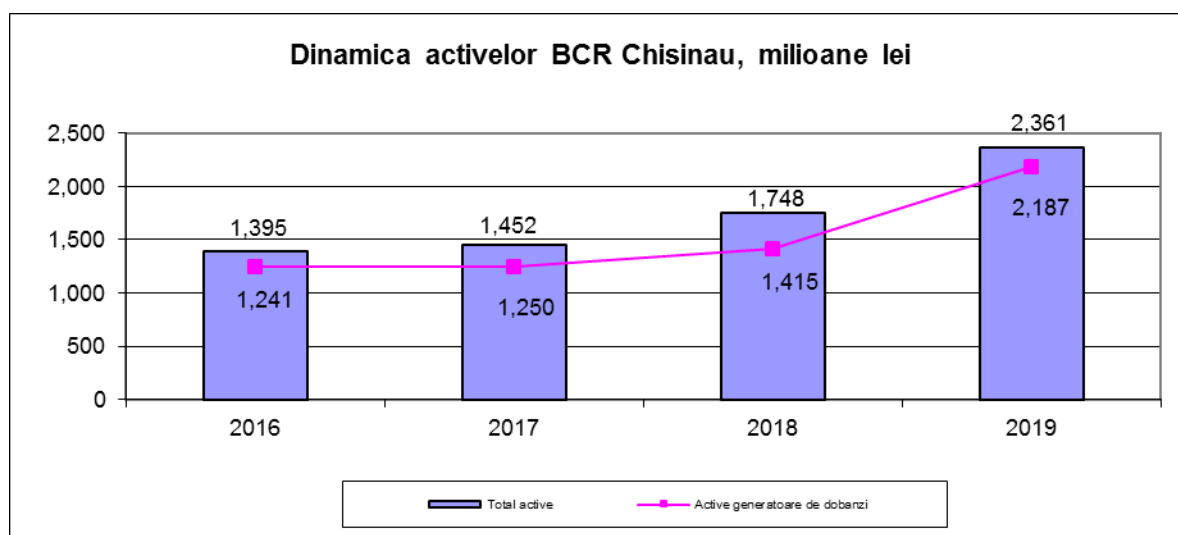
ACTIVELE.

Activele BCR Chișinău S.A. la 31.12.2019 constituiau aproximativ 2,361 milioane lei. Timp de un an volumul activelor s-a majorat cu 35.0% (sau cu 612 milioane lei), cota de piață pe total active majorându-se de la 2.10% până la 2.63%. Cota activelor generatoare de dobândă constituie aproximativ 92.6%, iar a celor lichide – circa 67.6%.

În anul 2019 **activele generatoare de dobândă** s-au majorat cu 772 milioane lei (sau cu 55%), constituind 2,187 milioane lei. Majorarea activelor generatoare de dobândă a avut loc în rezultatul majorării în special a plasamentelor în BNM și bănci.

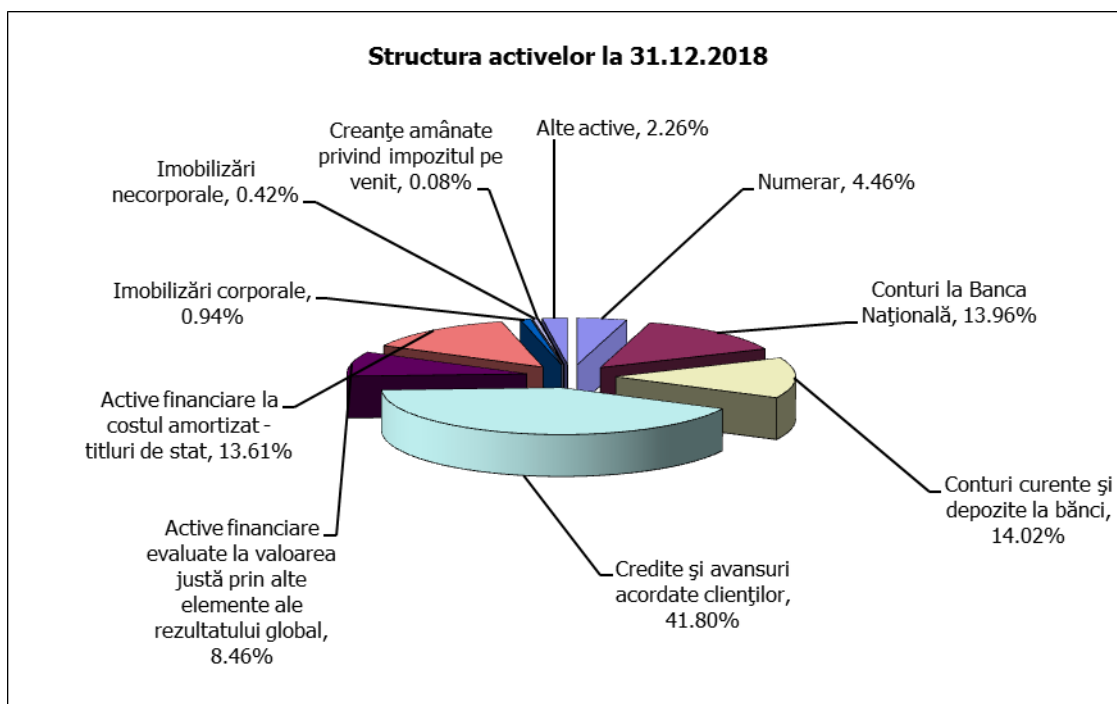
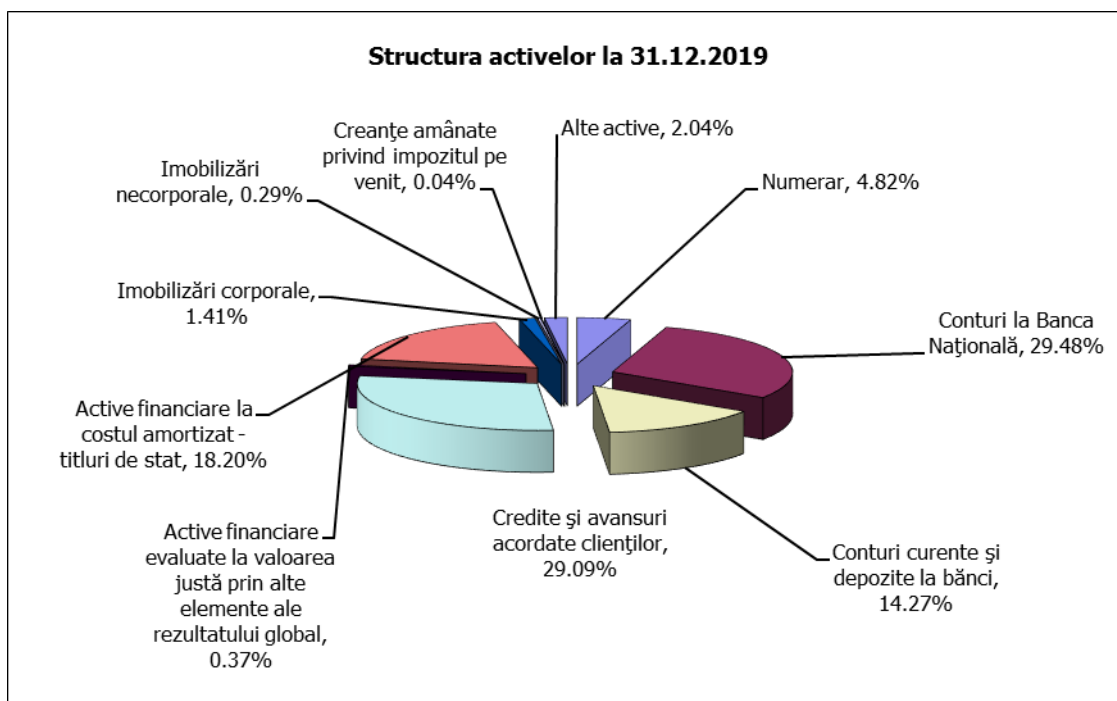
Menținând activele **lichide și generatoare de dobândă** la un astfel de nivel, banca plasează resursele atrase în operațiuni profitabile, obținând din aceste plasări venituri suficiente pentru dezvoltarea ulterioară, păstrându-și în același timp lichiditatea pentru a fi pregătită în orice moment să-și îndeplinească obligațiile față de clienți, inclusiv și față de depunători. Lichiditatea băncii la data de 31 decembrie 2019, calculată conform celor două principii, a constituit 0.23% și respectiv 67.6%.

Diagrama 1

În structura activelor s-a modificat cota activelor generatoare de dobândă, cea mai semnificativă deviere înregistrând plasările BNM, cota cărora a crescut de la 4.0% în 2018 la 31.8% la finele anului 2019.

Totodată, s-a micșorat cota creditelor de la 52.3% în anul 2018 la 32.2% la finele anului 2019, cota plasărilor în active financiare a scăzut de la 28.0% în anul 2018 la 21.0% la finele anului 2019, iar cota plasărilor în bănci a scăzut de la 16.5% în 2018 la 15.5% la finele anului 2019.

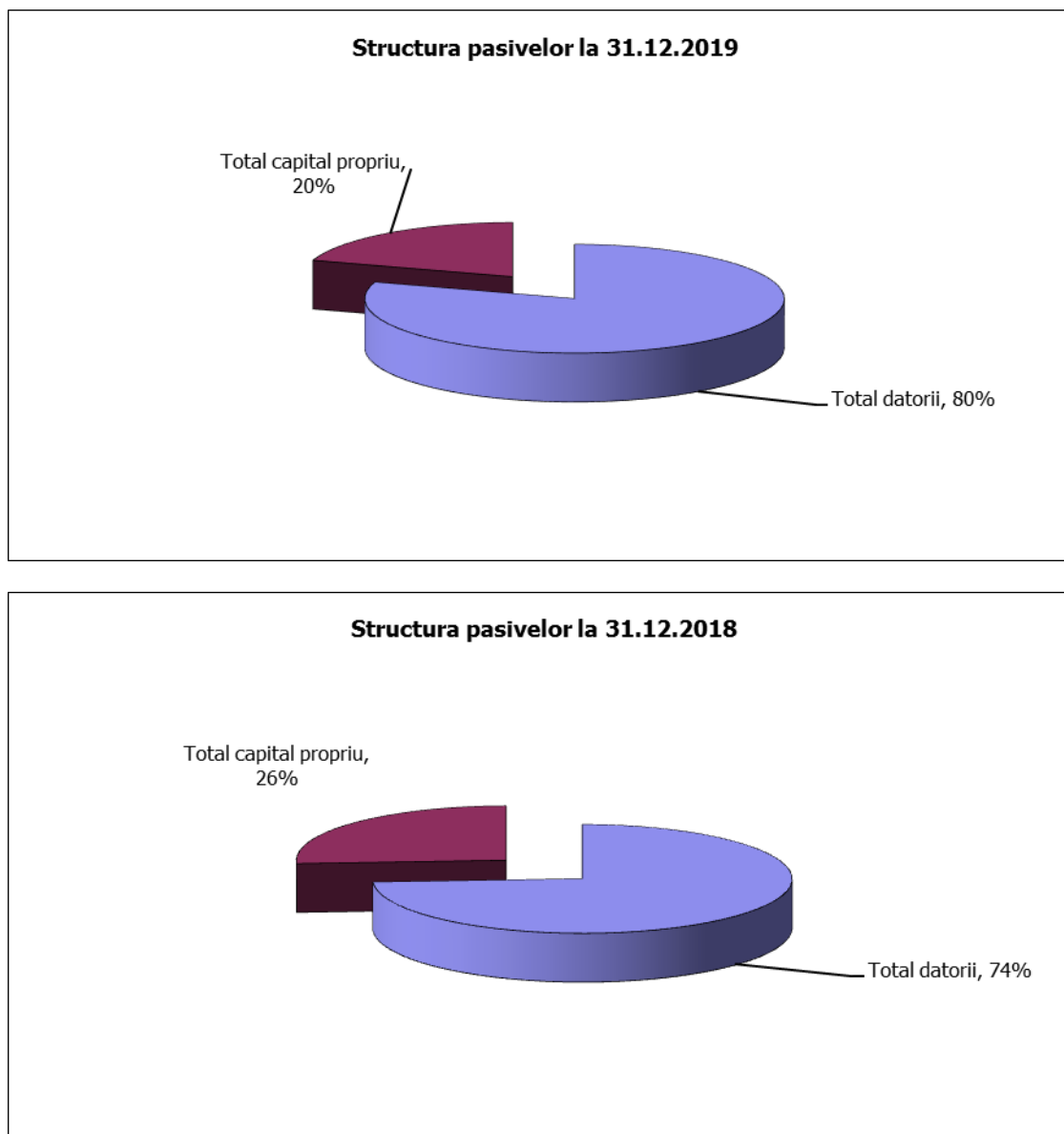
În 2019 Banca și-a îndreptat disponibilitățile în credite, depozite în bănci și BNM și Valori Mobiliare de Stat și CBN.

PASIVELE

Sursa de finanțare a operațiunilor active ale Băncii sunt obligațiunile și capitalul acționar. La 31.12.2019 cota capitalului în pasivele Băncii a constituit 20% și a obligațiunilor – 80%.

Diagrama 3

Structura pasivelor

Obligațiunile băncii la 31.12.2019 au însumat 1,887 milioane lei și s-au majorat cu 45.9% (sau cu 593 milioane lei). Soldurile la conturile de depozit ale persoanelor fizice au crescut cu 69% (sau cu 301 milioane lei), iar la persoanele juridice au crescut cu 66% (sau cu 415 milioane lei).

Pe parcursul anului 2019 strategia Băncii în domeniul atragerii resurselor a fost îndreptată spre atragerea de la clienți a depozitelor la termen, preponderent pe termene lungi (>1 an). Totodata Banca a mizat pe atragerea depozitelor de la persoanele fizice, care dupa natura sa prezinta un risc mai mic de retragere la scadenta si contribuie la reducerea gradului de concentrare a depozitelor.

Diagrama 4

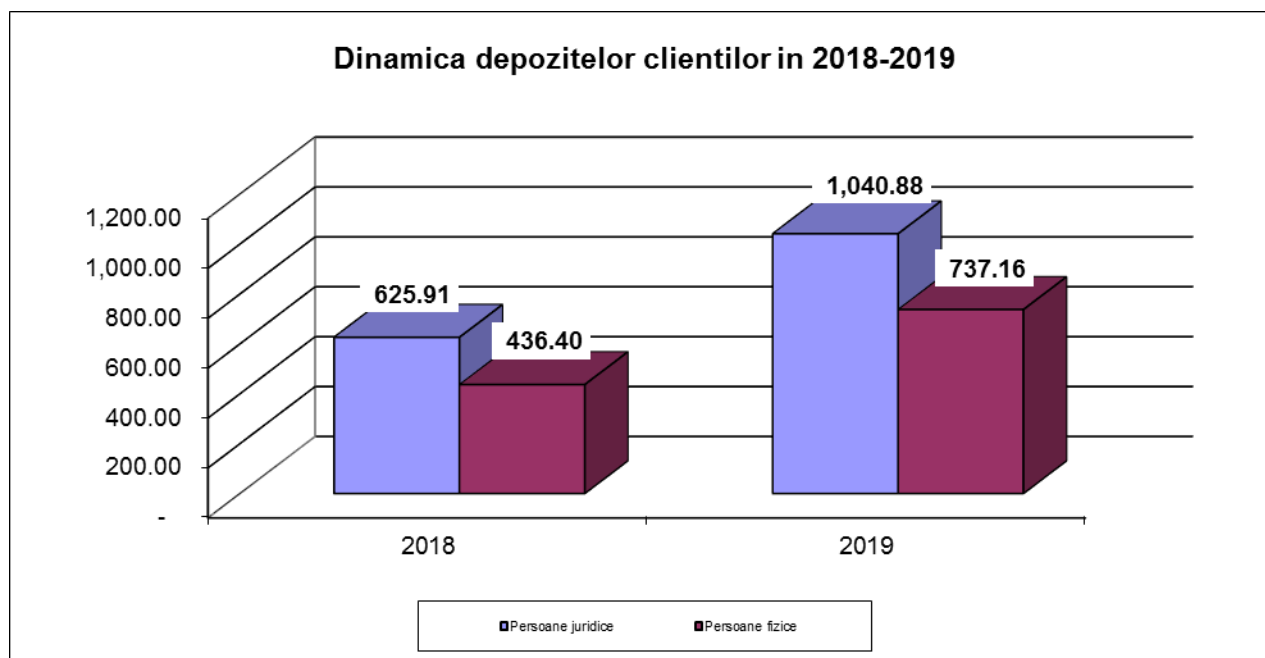
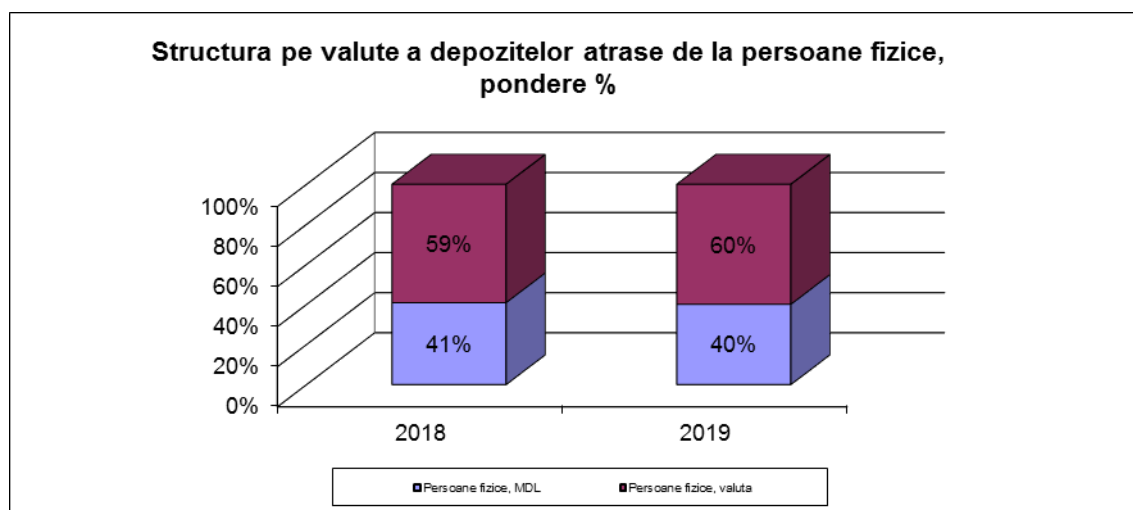

Diagrama 5

**Structura pe valute a depozitelor atrase de la persoane juridice,
pondere %**

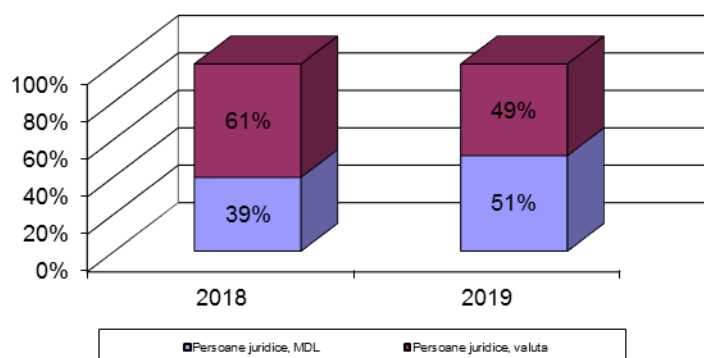
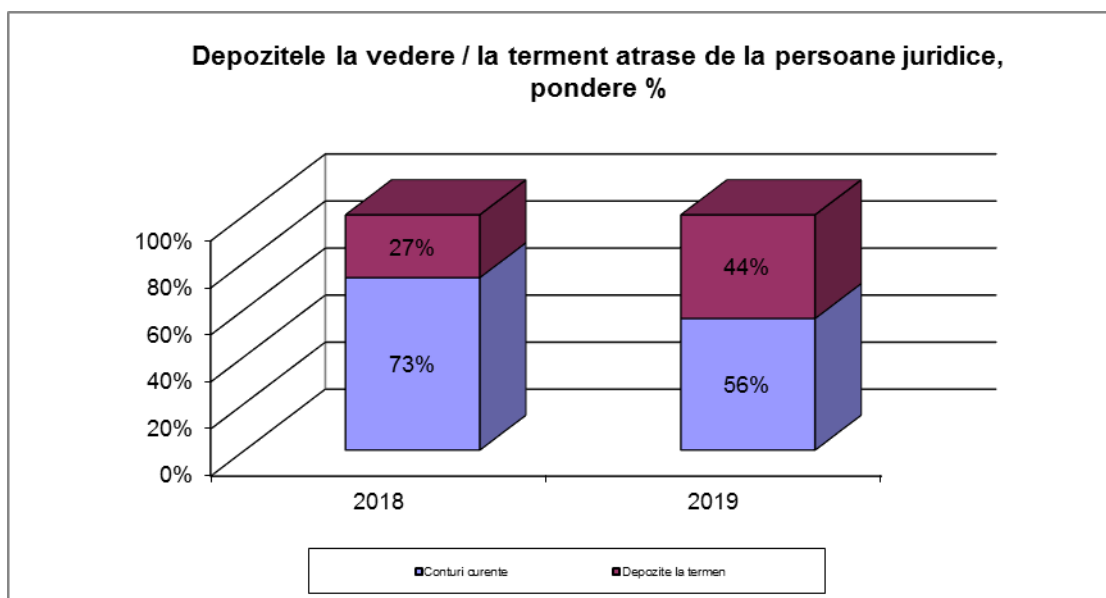
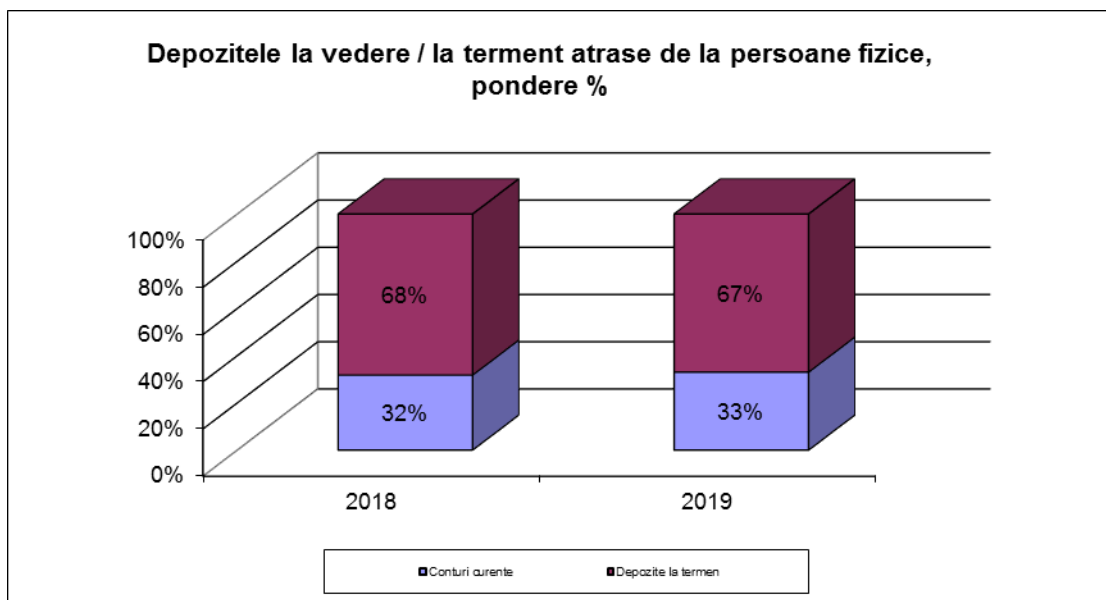
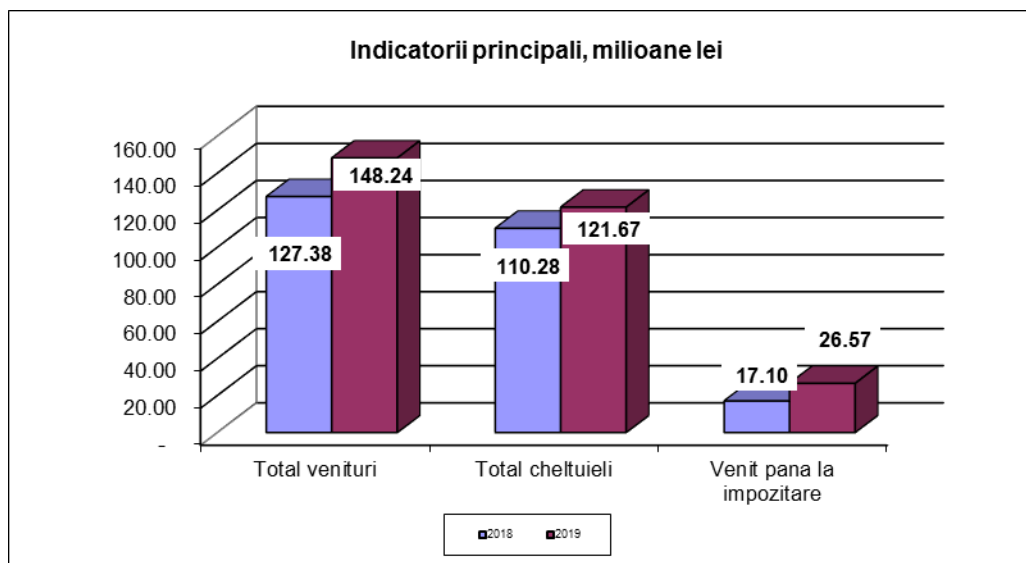

Diagrama 6

Analiza veniturilor și cheltuielilor

Conform **rezultatelor** anului 2019, Banca a înregistrat un profit net în mărime de 24.7 milioane lei, comparativ cu profitul net din anul 2018 de 14.7 milioane lei. Cheltuielile cu provizioane au însumat 5.6 milioane lei, iar recuperările din credite trecute la scăderi au însumat 2.7 milioane lei.

Veniturile totale s-au majorat cu 16.4% și au constituit 148.2 milioane lei, iar cheltuielile totale au constituit 127.4 milioane lei, majorându-se cu 15.4%.

Cota principală în veniturile totale (65.0%) o dețin veniturile aferente dobânzilor, care au constituit 96.3 milioane lei și s-au majorat comparativ cu anul 2018 cu 13.6%. Veniturile neaferente dobânzilor în mărime de 51.9 milioane lei au crescut cu 22.0% comparativ cu anul precedent.

Creșterea veniturilor din dobânzia a avut loc ca urmare a majorării portofoliului de credite și hârtiilor de valoare pe parcursul anului 2019.

Veniturile din comisioane au crescut în 2019 cu 12.2% comparativ cu anul trecut. Cea mai mare creștere de 16.5% a fost înregistrată la comisioanele pentru deservirea conturilor.

Cheltuielile totale (cheltuieli aferente dobânzilor și cheltuieli neaferente dobânzilor) ale băncii au constituit în anul gestionar 121.7 milioane lei. Cea mai mare pondere în total cheltuieli o dețin cheltuielile privind remunerarea muncii, alte cheltuieli general-administrative și cheltuielile cu dobânzi la împrumuturi și depozite atrase de la clienți.

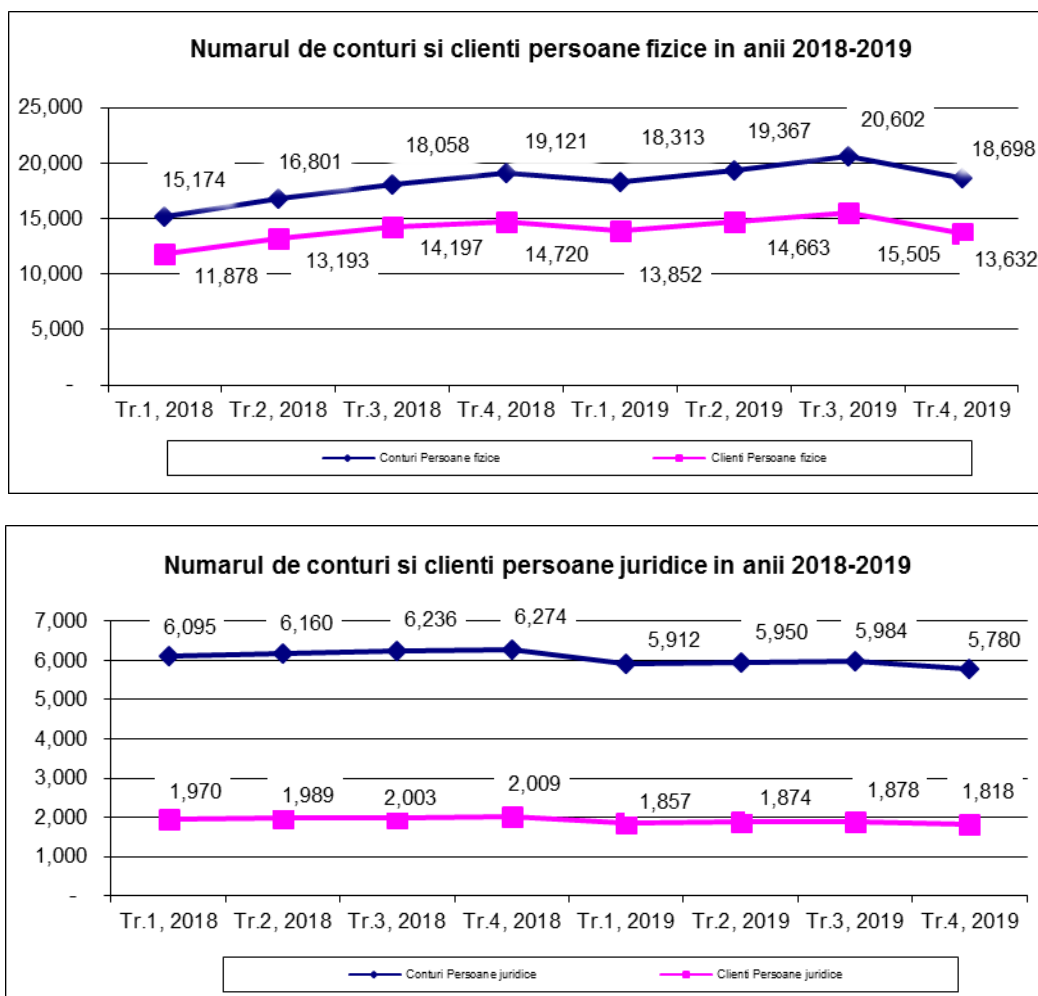
În anul 2019 ratele medii la depozitele la termen atrase de la persoane juridice au scăzut cu 0.34 p.p. pe întreg sistemul bancar la depozitele în lei, de la 3.85% în 2018 la 3.50% și au crescut cu 0.06 puncte procentuale la depozitele în valută, de la 1.61% la 1.67%.

Pentru depozitele atrase de la persoane fizice pe întreg sectorul bancar s-a înregistrat o creștere a ratei dobânzii pentru depozitele în lei cu 0.18 puncte procentuale – de la 4.80% la 4.98%, iar la depozitele în valută a crescut cu 0.04 puncte procentuale – de la 0.90% la 0.94% comparativ cu anul precedent.

IV. DESERVIREA CLIENȚILOR

La baza politicii orientate spre deservirea clienților a fost oferirea unui set integral și modern de servicii și produse bancare clienților băncii la o calitate înaltă. În anul 2019 comparativ cu 2018 numărul clienților a scăzut cu 7.6% (de la 16,729 la 15,450), iar a conturilor deschise cu 3.6% (de la 25,395 la 24,480 conturi). Scăderea numărului de conturi și clienți a fost înregistrată pentru persoane fizice (-2.2%, de la 19,121 la 18,698 conturi, și -7.4%, de la 14,720 la 13,632 clienți). Pentru persoanele juridice s-a înregistrat o scădere a numărului de conturi și clienți (-7.9%, de la 6,274 la 5,780 conturi, și -9.5%, de la 2,009 la 1,818 clienți).

Diagrama 8

De asemenea, trebuie, de menționat faptul că pe lângă clienți – deținători de conturi deschise, banca deservește o categorie de clienți, care utilizează serviciile bancare fără a deschide un cont. Acestea sunt plăți în favoarea diferitor furnizori de servicii, oferite populației, operațiuni de schimb valutar etc.

BCR Chișinău S.A. propune clienților săi un set vast de servicii, inclusiv servicii de transactional banking, plăți pentru credite, proiecte salariale etc.

Banca garantează Clienților săi:

BCR Chisinau S.A. - Public

- Respectarea confidențialității;
- Mod de abordare individual și flexibilitate în relații reciproc avantajoase;
- Oferirea informațiilor complete privind direcțiile de activitate ale Băncii.

V. ACTIVITATEA DE CREDITARE

În anul 2019 BCR Chișinău S.A. a continuat dezvoltarea și perfecționarea politicii sale de creditare.

Politica băncii în domeniul creditării în anul 2019 s-a caracterizat prin raționalitate. Banca s-a focusat în mare parte pe creditarea clienților Corporate și IMM cu un standing financiar bun și o reputație impecabilă și creditarea clienților persoane fizice.

Direcțiile prioritare de creditare ale Băncii au fost următoarele ramuri (sectoare):

1. Credite acordate comerțului;
2. Credite acordate industriei prelucrătoare;

Scopurile primordiale în activitatea creditară a Băncii în anul 2019 au fost asigurarea unei plasări profitabile a mijloacelor băncii cu minimizarea riscurilor aferente pe calea:

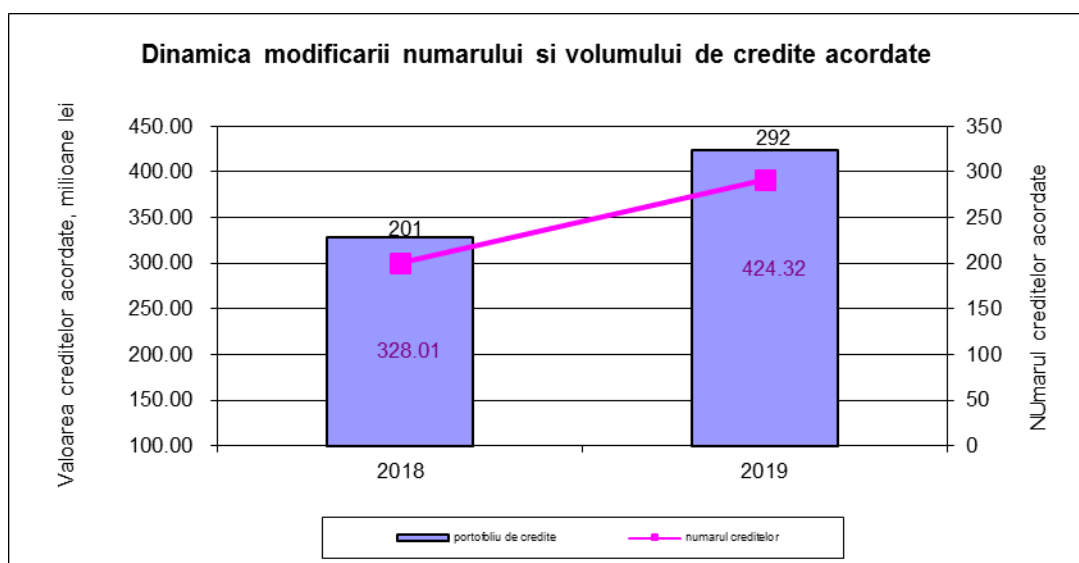
- Selectării minuțioase a potențialilor clienți;
- Îmbunătățirii calității portofoliului de credite al băncii;
- Lărgirii spectrului de servicii prestate clienților;
- Diversificării portofoliului în dependență de termenul creditării, tipurile de gaj, domeniile de creditare.
- Reducerea concentrării în portofoliul de credite.

La finele anului 2019, mărimea portofoliului net de credite (inclusiv factoringul) a constituit 718.7 milioane lei, ceea ce reprezintă 31.5% din suma totală a activelor (în 2018 portofoliul net de credite a constituit 756.0 milioane lei, ceea ce reprezintă 43.2% din suma totală a activelor). În 2019 banca și-a focusat eforturile întru dezvoltarea relațiilor de lungă durată cu companiile cheie și angajații acestora și a aprobat o strategie de creștere pentru 2020 bazată pe activitate bancară pe toate segmentele (Corporate, IMM și Retail).

BCR Chișinău S.A. s-a plasat pe locul 9 în sistemul bancar după volumul portofoliului de credite, cu o cotă de 1.83%, fiind în descreștere cu 0.29 p.p. (în 2018 era pe locul 8).

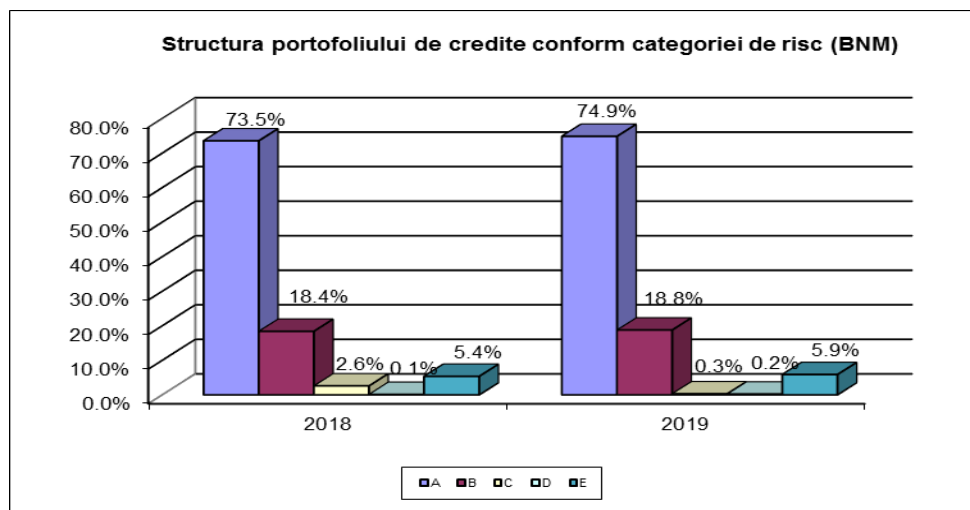
Volumul de creditare. În anul 2019 clienții Băncii au beneficiat de 292 de credite în sumă totală de 424 milioane lei.

Diagrama 9

Calitatea portofoliului. La data de 31.12.2019 cea mai mare pondere în portofoliul de creditare o dețin creditele performante (clasificate în categoriile de risc „Standard” și „Supravegheat”) – 93.6% (la 31.12.2018 – 91.9%).

Diagrama 10

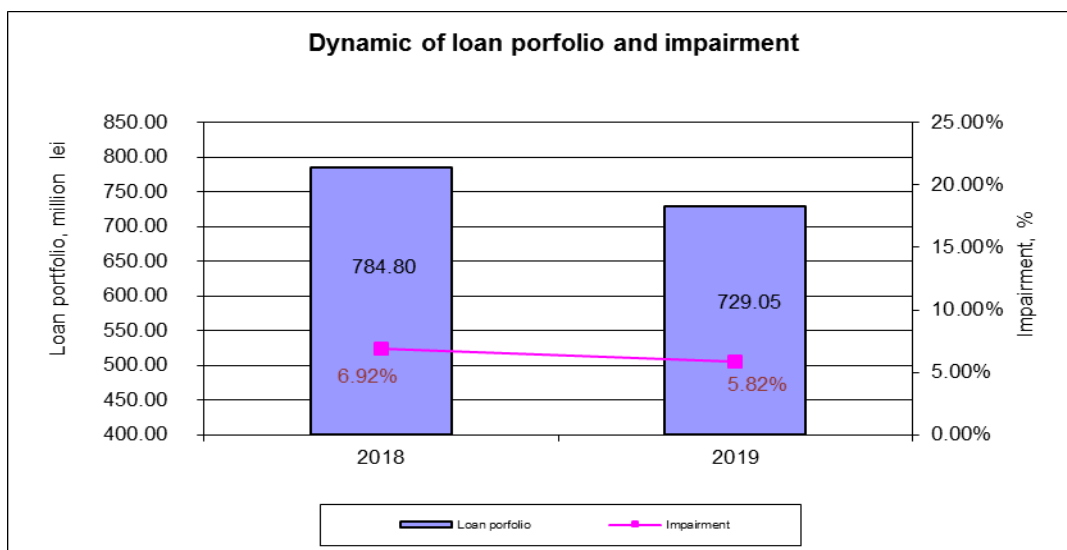
Raportul dintre soldul datoriei la credite neperformante evaluate conform normelor prudentiale (CDE) (suma de bază) și soldul datoriei la credite (suma de bază) în anul 2019 constituie 5.02% fiind sub nivelul de 8.49% înregistrat pe sistemul bancar.

Tabelul 4

Indicatorii de calitate a portofoliului de credite conform normelor prudentiale (Suma de baza)

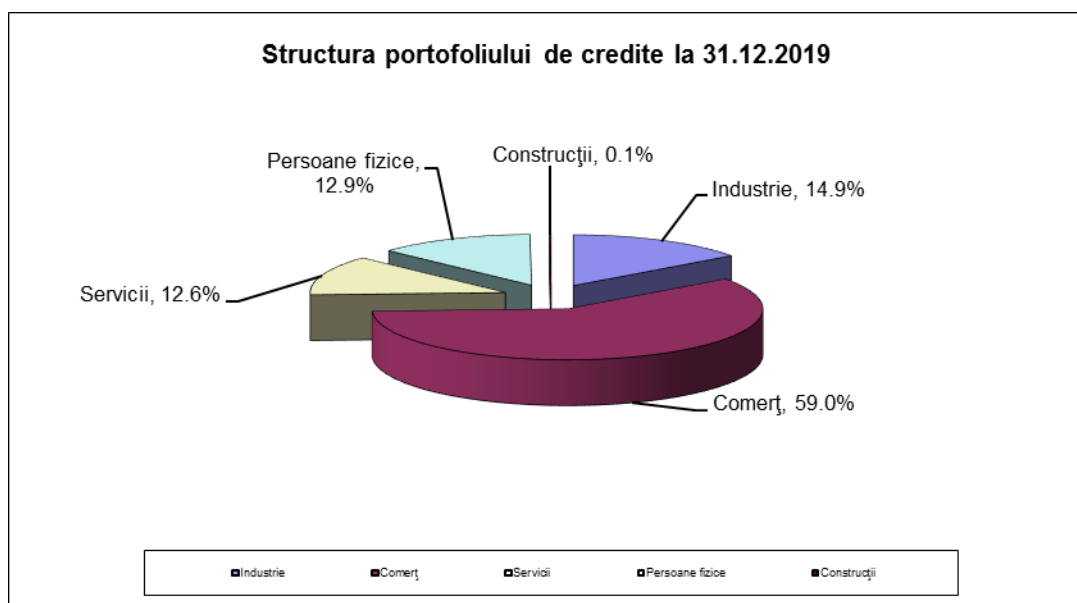
Indicatori	31.12.2018	31.12.2019	Modificare
Credite neperformante / Total Credite	8.06%	5.02%	-3.04 p.p.
Reduceri pentru pierderi la credite / Total Credite	7.26%	6.81%	-0.45 p.p.
Suma primelor zece datorii nete la credite / Soldul datoriei la credite net	28.20%	46.77%	18.57 p.p.

Diagrama 11

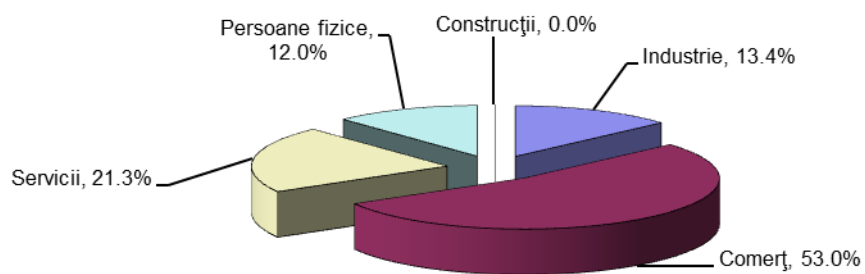

În anul 2019 structura portofoliului de credite pe industrii s-a modificat comparativ cu anul 2018. Ponderea creditelor acordate pentru comerț, industrie și persoanelor fizice au crescut de la 53.0%, 13.4% și 12.0% respectiv în 2018 la 59.0%, 14.9% și 12.9% respectiv în 2019, pe când creditelor acordate pentru servicii au scăzut de la 21.3% în 2018 la 12.6% în 2019.

Diagrama 12

Structura portofoliului de credite la 31.12.2018

■ Industrie ■ Comerț ■ Servicii ■ Persoane fizice ■ Construcții

Conform tendințelor pieții, atât în întreg sistemul bancar, cât și la BCR Chișinău S.A., a avut loc o scădere a ratelor dobânzilor la creditele noi acordate în lei și în valută. Astfel, rata medie a dobânzii la creditele acordate persoanelor juridice în lei în 2019 comparativ cu 2018 s-a micșorat cu 0.55 puncte procentuale (de la 9.31% la 8.76%), iar pentru creditele în valută au scăzut cu 0.24 puncte procentuale (de la 4.64% la 4.40%). Rata medie la creditele acordate persoanelor fizice în lei a scăzut cu 0.42 puncte procentuale (de la 8.08% la 7.65%), iar pentru creditele în valută au scăzut cu 1.84 puncte procentuale (de la 8.74% la 6.90%).

În anul 2020 banca va tinde să mențină o calitate înaltă al portofoliului pe calea dezvoltării și sporirii eficacității politicii de creditare și a politicilor de risc.

VI. FINANȚAREA ȘI CAPITALUL

Anul 2019 a fost productiv pentru BCR Chișinău S.A. Datorită unui management eficient al lichidităților și riscurilor a dus la înregistrarea unui venit operațional net de 30.8 milioane lei.

Capitalul. La sfârșitul anului 2019 capitalul acționar era de 728.13 milioane lei (2018: 728.13 milioane lei). Banca n-a făcut emisiuni suplimentare, n-a răscumpărat, achiziționat sau înstrăinat acțiunile proprii pe parcursul anului 2019.

La sfârșitul anului 2019 Fondurile proprii erau de 402.6 milioane lei.

Banca dispune de politică referitor la distribuirea dividendelor. De menționat faptul ca, în ultimii 3 ani Banca n-a plătit dividende unicului său acționar.

Tabelul 5

Nr.	Denumirea indicatorilor	Normativ	Valoarea
1	Fonduri proprii (milioane lei)	min 200 mln. lei	402.64
2	Suficiența capitalului ponderat la risc (%)	min 13.5%	49.22%
3	Coeficientul lichidității pe termen lung (P I)	max 1	0.23
3	Coeficientul lichidității curente (P II)	min 20%	67.61%

VII. ACTIVITATEA PE PIAȚA VALUTARĂ

Activitatea pe piața valutară în anul 2019 s-a desfășurat în următoarele direcții: încheierea tranzacțiilor de vânzare/cumpărare și convertire a valutei, deservirea clienților în ce privește operațiunile cu valută străină, încheierea contractelor privind plasarea și atragerea mijloacelor bănești în valută cu bancile din străinătate.

Strategia de activitate pe piața valutară a fost determinată de următorii factori:

- ☐ Creșterea bazei de clienți;
- ☐ Satisfacerea cererii clienților băncii privind operațiunile de vânzare/cumpărare a valutei;
- ☐ Urmărirea dinamicii cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei.

Trebuie de menționat că în cadrul BCR Chișinău S.A. funcționează 5 puncte de schimb valutar, care efectuează operațiuni de schimb cu 5 valute. Valutele de bază, ce fac obiectul operațiunilor de schimb valutar, au rămas dolarul SUA și Euro, cărora le-au revenit în 2019 – 90% din operațiuni, micșorînduse comparativ cu anul 2018 (96%). În anul 2019 s-a micșorat ponderea operațiunilor în Euro până la 81% (88% în 2018), iar ponderea dolarului SUA a crescut până la 9% în 2019 (8% în 2018).

Mărimea activelor în valută străină a crescut cu 20.0% comparativ cu 31.12.2018, constituind la 31.12.2019 – 1,005.8 milioane lei (43% din activele totale ale băncii). Cea mai mare creștere au înregistrat-o conturile curente și depozitele la banci.

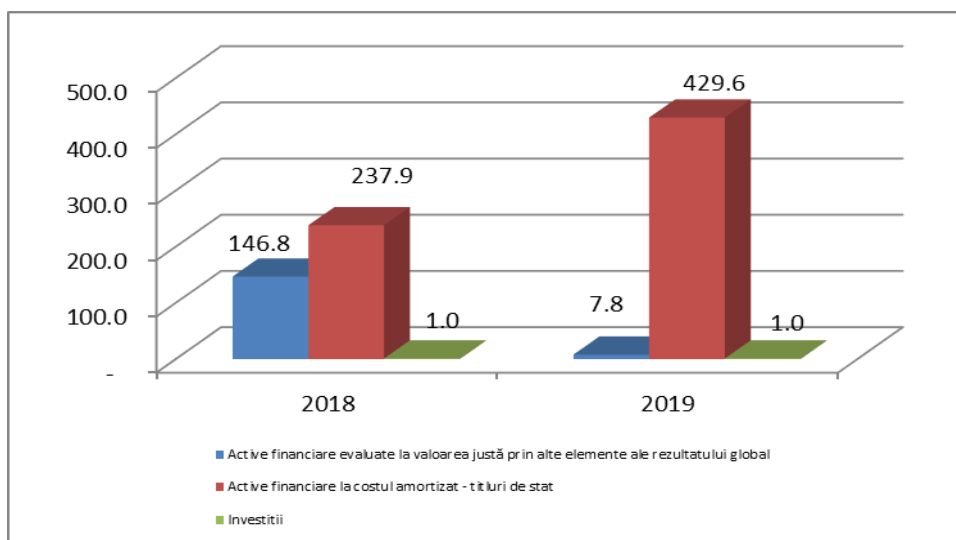
Veniturile obținute de la operațiunile valutare în anul 2019 au constituit 26.1 milioane lei, cu 37% mai mult decât nivelul indicatorului analogic din 2018.

VIII. ACTIVITATEA PE PIAȚA INVESTIȚIONALĂ A MOLDOVEI

Un alt element important în structura activelor reprezintă activitatea investițională. Un avantaj al plasării mijloacelor în valori mobiliare este venitul stabil cu un nivel minim de risc și posibilitatea administrării lichidității Băncii.

Diagrama 13

Analiza portofoliului investițional (solduri în milioane lei)

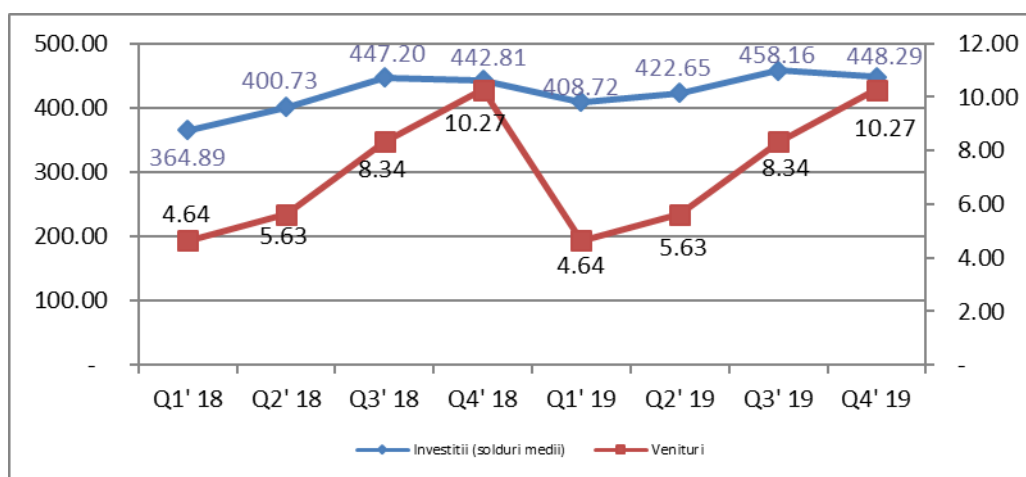

În anul 2019 banca a direcționat în vederea procurării valorilor mobiliare de stat și CBN o sumă importantă de mijloace disponibile, ceea ce i-a permis băncii să obțină un venit din activitatea investițională de 29.0 milioane lei (sau 19.5% din suma totală a veniturilor). Comparativ cu anul precedent veniturile aferente activității cu valori mobiliare s-au majorat cu 20.0% (sau cu 4.9 milioane lei) ca rezultat al majorării portofoliului de investiții.

Soldul portofoliului investițional la 31.12.2019 a constituit 438.4 milioane lei.

Diagrama 14

**Dinamica modificării soldurilor medii de investiții și veniturilor aferente acestora
(în milioane lei)**

IX. OPERAȚIUNI CU CARDURI BANCARE

În anul 2019 numărul cardurilor bancare emise de BCR Chișinău S.A. a constituit 7,526 bucăți, iar portofoliul carduri la finele 2019 a constituit 10,784 carduri. La sfârșitul anului 2019 banca deținea o cotă de 0.54% din totalul de carduri (inclusiv 1.03% din totalul de carduri VISA) pe piața cardurilor bancare din Republica Moldova.

În anul 2019, tranzacțiile la ATM-urile BCRC au scăzut cu 0.95% ca volum (423.49 MMDL - 2019 comparativ cu 427.59 MMDL – 2018) și cu 4.3% ca număr (336,700 tranzacții - 2019 comparativ cu 351,847 tranzacții - 2018), fapt datorat reducerii numărului de ATM-uri cu 8 bucăți, astfel cota de piață a ATM-ilor deținute de bancă a reprezentat 2.47% la nivel național (28 de ATM-uri, incl. 5 ATM-uri cu Cash-In). Volumul comisionului interchange generat de tranzacțiile la ATM-urile BCR Chișinău SA a crescut cu 9.37% față de indicatorul pe anul 2018 (2.57 MMDL – 2019 comparativ cu 2.35 MMDL – 2018).

Soldurile la conturile de card la data de 31.12.2019 au constituit 170.53 MMDL, ceea ce reprezintă o creștere de 69.72% față de același indicator pe anul 2018, iar volumul tranzacțiilor pe conturile de card în 2019 au constituit 767.72 MMDL, ceea ce reprezintă o creștere cu 29.67% față de indicatorul anului 2018.

X. CANALE ELECTRONICE

La sfârșitul anului 2019 numărul total de clienți 24Banking constituia 3,777 clienți (2,979 persoane fizice și 798 persoane juridice), ceea ce reprezintă o creștere de 37.7% față de anul 2018. Volumul tranzacțiilor prin intermediul 24Banking în 2019 a constituit 17,799 MMDL, cu o creștere de 35.3% față de 2018.

În luna Iulie 2019 a fost lansată în producție versiunea mobilă a 24Banking.

La serviciul InfoCont (solduri conturi și extrase conturi online) la sfârșitul anului 2019 erau conectați 961 clienți persoane juridice și 1,913 clienți persoane fizice, ceea ce reprezintă o creștere cu 19.46% față de anul 2018.

Suma încasată de la persoane juridice prin intermediul ADM (Automatic Deposit Machine) în 2019 constituie 53.74 MMDL. La moment în Republica Moldova doar la BCR Chișinău SA exista un astfel de tip de dispozitiv.

XI. TEHNOLOGIILE INFORMAȚIONALE ALE BĂNCII

În era tehnologiilor informaționale dezvoltarea unei Bănci nu poate fi atinsă fără investiții în tehnologii, soluții moderne și fiabile în continuă dezvoltare. Investiția în dezvoltarea tehnologică a băncii prezintă o serie de avantaje, printre care noi tehnologii moderne în executarea de operațiuni și transferuri mai eficiente și rapide, cu un risc redus și cu acuratețe maximă, eficientizarea controlului, managementului accesului și procesării informației.

Noile cerințe pentru acces rapid la servicii și informații, creșterea exponențială a complexității datelor măresc rolul IT în sectorul bancar. Modificările în abordarea de risc, cerințele regulatorii, cerința de procesare a volumelor mari de date necesită o abordare complexă și multilaterală în dezvoltarea sistemelor informaționale ale băncii. Astfel, un nivel înalt al serviciilor poate fi asigurat în sectorul bancar doar prin utilizarea tehnologiilor informaționale moderne.

Reducerea timpului aferent procesării unei tranzacții, reducerea costurilor acestora, optimizarea fluxurilor de procesare sunt preocupări strategice ale băncii pentru atingerea unui nivel cât mai înalt și un timp cât mai mic de deservire.

Este cert faptul că de regulă clienții sunt atrași cu dobânzi mici și produse bune, nu cu servicii de e-banking performante, dar pot fi păstrați cu ajutorul acestora. Pe zi ce trece clienții bancari devin mai exigenți, mai bine documentați, solicitând prestații eficiente, caracterizate prin profesionalism și confidențialitate în același timp. Deși acest tip de servicii nu reprezintă o sursă de profit, BCR Chișinău va investi în continuare pentru perfecționarea acestor sisteme, întrucât acest fapt permite fidelizarea clientelei. Studiile realizate la nivel internațional arată că numărul celor care folosesc soluții electronice este în continuă creștere, iar în viitor clienții vor renunța la băncile care nu oferă servicii electronice de calitate.

IT are astăzi un rol cheie în activitatea și dezvoltarea bancară. BCR Chișinău are un centru de date principal și un centru de date de rezervă, DRC, în conformitate cu standardele internaționale. Noi modernizări ale infrastructurii și aplicațiilor puse în aplicare de BCR Chișinău asigură o mai mare performanță și un nivel sporit de securitate și procesare și stocare de date.

Aplicarea noilor tehnologii și upgrade-uri de infrastructură asigură banca și clienții săi cu un nivel înalt de fiabilitate, viteză de procesare și redundanță a sistemelor informaționale. Banca dispune de o rețea modernă redundantă de transport de date și telefonie IP, care interconectează toate unitățile teritoriale ale băncii. Serviciu IVR și Call Center, site-ul băncii și Portalul Intranet sunt îmbunătățite și înnoite periodic pentru a asigura o gamă largă de servicii și acces mai rapid la informațiile furnizate clienților interni și externi, bazate pe noile tehnologii implementate de către companiile de top în domeniul comunicării și serviciilor de prelucrare a datelor.

Baza tehnologică și soluțiile moderne permit dezvoltarea în viitor a serviciilor și soluțiilor noi în funcție de necesitățile Băncii și așteptările clientului.

XII. GUVERNAREA CORPORATIVĂ

Profilul Băncii

Banca Comercială Română Chisinau S.A. („Banca”) își desfășoară activitatea într-un cadru de guvernare corporativă, care corespunde cerințelor legale și de reglementare ale cadrului legislativ din Republica Moldova și instrucțiunilor BCR SA/ Erste Group Bank, precum și a celor mai bune practici internaționale în materie. Accesul public la principiile de conduită corporativă este asigurat prin publicarea Codului pe pagina web a băncii la adresa: <https://www.bcr.md/ro/dezvaluire-informatii/informatie-guvernanta>.

Principiile Băncii care stau la baza desfășurării activității

- **Clientul pe primul loc** – oferim clienților servicii de intermediere financiară. Preluăm riscul acestora și oferim încredere. Construim o relație reciproc valoroasă și pe termen lung cu clienții noștri.
- **Performanța** – Suntem preocupați să asigurăm un mediu de lucru eficient și să livrăm rezultate remarcabile urmărind patru aspecte: satisfacția clienților, profitabilitatea băncii, cota de piață și conformitatea normativă.

- **Responsabilizare** – Responsabilizarea angajaților este parte integrantă a modelului de afaceri. Ne concentrăm pe creșterea randamentului zi de zi, învățăm din erori și căutăm soluții, nu scuze.
- **Colaborare** – Ne bazăm activitatea pe principiul cooperării constructive, prin împărtășirea cunoștințelor și susținere reciprocă.
- **Inițiativă** – Încurajăm inițiativa, anticiparea și răspunsul prompt la schimbări, prin implementarea de soluții viabile.
- **Disciplină și rezultate** – Construim o bancă de succes demonstrând că suntem profesioniști veritabili. Activitatea trebuie să fie caracterizată de cele mai ridicate standarde etice, de conduită și de imagine.

BCR Chisinau S.A. este o bancă autorizată să efectueze toate tipurile de activități bancare din Republica Moldova.

Rețeaua teritorială cuprinde sediul central din Chișinău, patru sucursale (doua localizate în Chișinău, cate una în Bălți și Cahul) și o agenție (în apropiere de Ambasada României în Republica Moldova).

Principiile, structura de guvernanta corporativă a BCR Chisinau S.A. și acționariat

Din perspectiva BCR Chisinau, Guvernanta Corporativă reprezintă ansamblul regulilor, sistemelor și proceselor implementate pentru a stabili relația dintre acționari, management, clienți, angajați, furnizori și alte părți implicate în vederea stabilirii obiectivelor și a modului în care acestea sunt îndeplinite, creșterii performanței economice și, implicit, a valorii Băncii. Aceasta evidențiază eficiența sistemelor de management și anume rolul Consiliului de Supraveghere și cel al Comitetului Executiv, responsabilitățile și remunerarea membrilor acestora, credibilitatea situațiilor financiare și eficiența funcțiilor de control.

BCR Chisinau S.A. stabilește, reevaluează anual și publică pe pagina web principiile de guvernanta care îi asigură desfășurarea activității într-un cadru adecvat, care corespunde cerințelor legale și de reglementare ale cadrului legislativ din Republica Moldova, principiilor ale Grup BCR/Erste Group Bank, precum și celor mai bune practici internaționale în domeniu.

Prin prezentul raport se evaluează anual modul în care principiile generale și Codul de guvernanta corporativa sunt puse în aplicare și reflectate prin prezentarea structurii de guvernanta corporativă, inclusiv modul de transpunere în banca și modul în care organul de conducere în funcțiile sale de supraveghere și conducere executivă definește, supraveghează și implementează un cadru de administrare a activității care să asigure administrarea efectivă și prudență a bancii.

Pe baza prevederilor Legii privind societățile pe acțiuni, Legea privind activitatea bancilor din Republica Moldova, Legea privind piața de capital, Codul de Guvernanta Corporativa si recomandarilor de aplicare ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare și în condițiile prevăzute în Statut, BCR Chisinau este organizată într-o structură pe două niveluri de guvernanta corporativă.

Structura de conducere este concepută astfel încât să asigure următoarele obiective:

- să corespundă dimensiunii și complexității activității desfășurate;
- să permită o separare clară a responsabilităților între funcția de supraveghere și funcția executivă de conducere;

- alocarea responsabilităților și competențelor în cadrul liniilor funcționale/raportare în mod clar, precis, bine definit și transparent;
- asigurarea independenței sistemului de control intern care să acopere în mod adecvat funcțiile sale principale: managementul riscului, conformitate, audit intern;
- optimizarea fluxului de informații, pe verticală, de sus în jos și invers, precum și pe orizontală în vederea asigurării unei informații complete, în timp util și relevante pentru îndeplinirea corespunzătoare a responsabilităților fiecărei structuri organizatorice.

Structura de conducere a BCR este formată din **Comitetul Executiv** – reprezentând **funcția de conducere**, asigurând conducerea operativă a băncii și din **Consiliul de Supraveghere** – reprezentând **funcția de supraveghere**, asigurând supravegherea, administrarea și coordonarea activității Comitetului Executiv. Competențele și atribuțiile acestora sunt reglementate prin Statutul Bancii, prin Regulamentele de organizare și funcționare ale fiecăruia, ca și prin Regulamentul de funcționare a BCR Chisinau.

Guvernanța corporativă organizată în mod eficient reprezintă un element de asigurare a stabilității băncii și de menținere a standardelor de guvernare corporativă și conduită în afaceri.

Acționariat

Capitalul social al Băncii este de 728.130.000 lei, împărțit în 72.813 acțiuni ordinare, în valoare nominală de 10.000 lei.

Structura acționariatului Băncii Comerciale Române SA la data de 31.12.2019 era următoarea:

- **BCR SA**, București, Calea Victoriei, nr.15, sector 3, deține 72.813 acțiuni ordinare, în valoare nominală de 10.000 lei fiecare, reprezentând 100% din capitalul social total.

Acționarii – Adunarea Generală a Acționarilor

Acțiunile Băncii conferă acționarilor drepturi egale, orice acțiune reprezentând dreptul la un vot în Adunarea Generală a Acționarilor.

Adunările Generale anuale sunt convocate de Comitetul Executiv cu cel puțin 30 de zile înainte de data stabilită.

Adunările Generale sunt ordinare și extraordinare. Adunarea Generală Ordinară se întrunește cel puțin odată pe an, în termen de 4 luni de la încheierea exercițiului financiar, iar Adunarea Generală Extraordinară se întrunește ori de câte ori este necesar.

Banca asigură protejarea și facilitarea exercitării drepturilor acționarilor, prin prevederi clare și transparente la nivelul Băncii care să protejeze drepturile acționarilor:

- dreptul la metode sigure de înregistrare ca acționar;
- dreptul la informații relevante asupra mersului companiei, în timp util și cu o frecvență periodică;
- dreptul de participare și vot în AGA și dreptul de a fi informat cu privire la regulile și procedurile de vot aplicabile unor astfel de întâlniri; dreptul la o parte din profitul Bancii;
- dreptul de a participa și de a fi suficient informat cu privire la schimbările din cadrul BCR Chisinau S.A: modificări ale Statutului, autorizarea emiterii de acțiuni noi, tranzacții extraordinare (de exemplu vânzarea unei părți importante din activele companiei);
- dreptul de a pune întrebări, inclusiv cu privire la raportul auditorului extern, dreptul de a participa la luarea de decizii strategice cum ar fi alegerea Consiliului de Supraveghere,

sau de a-și exprima opinii cu privire la remunerarea membrilor Consiliului de Supraveghere și ai Comitetului Executiv.

În anul 2019 au avut loc un număr de 5 ședințe, 1 ordinara și 4 ședințe extraordinare care au avut pe agenda, în principal, următoarele subiecte:

- aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pentru exercițiul financiar 2019;
- aprobarea situațiilor financiare pentru exercițiul financiar încheiat la 31.12.2018;
- repartizarea profitului aferent exercitiul financiar încheiat la 31.12.2018;
- numirea auditorului financiar independent.

Transparența informațiilor și diseminarea lor promptă, este realizată de către Bancă prin:

- Furnizarea, în mod periodic și în timp util, de informații relevante și materiale referitoare la societate, pentru exercitarea în mod corespunzător a drepturilor de vot în cadrul adunărilor generale ale acționarilor;
- Raportarea către acționari a tuturor activităților curente, financiare, administrative, extraordinare, în mod regulat, la timp și în întregime corect, auditorului independent.

Structura de conducere a BCR Chisinau S.A.

A. Structura organizațională a BCR Chisinau S.A.

BCR este organizată pe linii funcționale la nivel central.

Rețeaua de unități teritoriale a Băncii este formată din unități fără personalitate juridică, respectiv, sucursale, agenții. Directorul Liniei Functionale Vanzari si Dezvoltare Afaceri asigură coordonarea activității, organizată pe unități .

Potrivit cerințelor legale, structura de conducere are rolul de a monitoriza, evalua și revizui periodic eficacitatea cadrului de administrare a activității Băncii și a politicilor referitoare la acesta, astfel încât să aibă în vedere orice schimbare a factorilor interni și externi care afectează Banca.

B. Consiliul de Supraveghere (CS)

Membrii – persoane, numire

Consiliul de Supraveghere este format din trei membri (1 pozitie vacanta), numiți pe termen de patru ani, cu posibilitatea de a fi re-aleși pentru încă o perioadă.

Astfel, componența Consiliului de Supraveghere la finele anului 2019 era următoarea:

Membru al CS	Poziția	Data începerii mandatului	Data terminării mandatului
Manea Sergiu Cristian	Presedinte	30.04.2012	22.04.2020
Ganna Lishchenko	membru	12.09.2018	12.09.2022

Structura internă – subcomitete și responsabilități ale acestora

Consiliul de Supraveghere se întrunește în ședințe trimestrial sau ori de câte ori este necesar. În anul 2019 au avut loc 28 ședințe ale CS, organizate în conformitate cu prevederile Statutului și ale Regulamentului de organizare și funcționare al Consiliului de Supraveghere, din care 4 au fost ședințe periodice, iar celelalte ședințe au fost ținute prin corespondență.

Pentru a aduce la îndeplinire atribuțiile ce îi revin, Consiliul de Supraveghere a constituit următoarele comitete:

Comitetul de Audit și Conformitate și Administrare Riscuri – are un rol consultativ, fiind înființat pentru asistarea Consiliului de Supraveghere în exercitarea atribuțiilor sale, formulând recomandări în limita competențelor sale, potrivit responsabilităților și atribuțiilor prevăzute în Regulamentul de organizare și funcționare aferent cu privire la controlul intern, conformitatea, auditul și administrare riscurilor;

Instrumente de control vis a vis de Comitetul Executiv

Consiliul de Supraveghere supraveghează și coordonează activitatea Comitetului Executiv, precum și respectarea prevederilor legale, ale Statutului și hotărârilor Adunării Generale a Acționarilor în desfășurarea activității Băncii.

Consiliul de Supraveghere exercită un control permanent asupra administrării Băncii și asupra Comitetului Executiv, prin următoarele pârghii:

- Consiliul de Supraveghere este responsabil pentru verificarea conformității operațiunilor administrative întreprinse de Comitetul Executiv în baza legislației aplicabile, Statutului Băncii și hotărârilor Adunării Generale a Acționarilor Băncii;
- Consiliul de Supraveghere reprezintă Banca în raporturile cu Comitetul Executiv;
- Consiliul de Supraveghere nu este implicat în administrarea de zi cu zi a Băncii, iar aceste atribuții nu sunt delegate Consiliului de Supraveghere, cu excepția unor dispoziții cuprinse în legislația aplicabilă și/sau Statutul Băncii.

C. Comitetul Executiv (CEx)

Membrii – persoane, numire

Conform prevederilor Regulamentului de organizare și funcționare al Comitetului Executiv, acesta asigură conducerea curentă a Băncii și își exercită atribuțiile sub supravegherea Consiliului de Supraveghere care numește și revocă membrii Comitetului Executiv și președintele Comitetului Executiv dintre membrii Comitetului Executiv, acționând potrivit Statutului Băncii.

Potrivit dispozițiilor Statutului, numărul membrilor Comitetului Executiv este stabilit de către Consiliul de Supraveghere (la data de 31 decembrie 2019, Comitetul Executiv avea 3 membri).

Componența Comitetului Executiv la data de 31 decembrie 2019:

Membru al CEx	Poziția	Data începerii mandatului	Data terminării mandatului
Juan Luis Martin Ortigosa	Presedinte	25.07.2013	15.04.2022
Codreanu Natalia	membru	23.09.2013	21.09.2020
Rusu Iurie	membru	30.01.2015	31.01.2021

Structura internă –comitete ale CEx și responsabilități ale acestora

Comitetul Executiv se întrunește în ședințe săptămânale sau ori de câte ori este necesar. În cursul anului 2019, CEx s-a întrunit în 75 de ședințe, respectiv 31 ședințe ordinare și 44 ședințe extraordinare.

Pentru aducerea la îndeplinire a atribuțiilor ce îi revin, Comitetul Executiv a creat următoarele comitete:

Denumirea	Responsabilitati
Comitetul de Credite	Comitetul de credite se organizează și funcționează ca organ de analiza/avizare /aprobare a documentațiilor privind acordarea de credite, modificarea condițiilor de acordare, utilizare, garantare și/sau rambursare a unor credite acordate anterior, solicitările de încheiere a acordurilor și prelungire a termenului de valabilitate al acestora, emitere de garanții bancare, acorduri de credite, operațiuni de factoring și alte facilități, în limita de autoritate stabilită.
Comitetul de Administrare a Activ și Pasivelor (ALCO)	ALCO revizuieste, raportează către și asistă CEx în îndeplinirea atribuțiilor ce îi revin în domeniul managementului structurii activelor și pasivelor, politicilor și strategiilor de investiții și lichiditate, politici de dobânzi, și este un organ de analiză și decizie care emite hotărâri și recomandări potrivit limitelor de autoritate stabilite. ALCO poate înființa comitete, subcomitete, care se organizează și funcționează în baza regulamentelor proprii de funcționare aprobate de către CEx. Un asemenea comitet este Comitetul Operativ de Lichiditate.
Comitetul de Arierate	Comitetul de Arierate elaborează/dezvolta strategia de colectare a creanțelor Bancii, asigură maximizarea recuperării creanțelor Bancii, decide măsurile necesare pentru reducerea portofoliului de credite neperformante ale Bancii
Comitetul de Proiecte	Comitetul de Proiecte este organul de analiză, avizare și aprobare privind portofoliul de programe și proiecte în Banca, atât nou create, cât și în derulare, la nivel local sau de grup, care sunt definite și aprobate în corespundere cu strategia Băncii, de asemenea decide privind alocarea bugetului pentru implementarea proiectelor.

IV. Comunitate

Orice comunitate prețuiește demnitatea, onenia, cinstea și înțelepciunea. Aceste valori de bază sunt parte a principiilor BCR Chisinau: **Clientul pe primul loc, Responsabilizare, Performanță, Colaborare, Inițiativă, Disciplină și Rezultate.**

Sunt ceea ce noi oferim clienților noștri atunci când muncim și ne comportăm în spiritul Principiilor Bancii.

Direcțiile strategice ale BCR Chisinau în ceea ce privește implicarea în comunitate sunt următoarele:

- Susținerea și promovarea liderilor și a modelelor;
- Educație pentru dezvoltarea competențelor practice;
- Leadership-ul civic.

- **Susținerea și promovarea liderilor și a modelelor**, participând la crearea unui cadru pozitiv și inspirațional dezvoltării Moldovei.
- **Educație pentru dezvoltarea competențelor practice**, având parteneriate strategice cu cele mai mari universități din țară cu scopul principal de a crea proiecte care să ajute la dezvoltarea abilităților practice ale studenților pentru o mai ușoară integrare pe piața muncii.
- **Leadership-ul civic**, prin dezvoltarea unor proiecte care vin în sprijinul a sute de ONG-uri anual, precum și prin încurajarea angajaților săi pentru a fi cetățeni responsabili, integrând banca în țesătura comunității.

De asemenea, **membrii echipei BCR Chisinau** sunt încurajați să fie **cetățeni responsabili** în comunitățile din care fac parte.

XIII. ADMINISTRAREA RISCURILOR

Asigurarea unei activități bancare sănătoase, prudente și profitabile necesită ca o condiție esențială identificarea, evaluarea, monitorizarea, administrarea și raportarea riscurilor.

Riscurile semnificative se determină în funcție de natura, dimensiunea și complexitatea activităților desfășurate în cadrul exercitiului anual de evaluare a materialității riscurilor.

În acest sens riscurile care pot avea un impact important asupra situației patrimoniale și/sau reputaționale a băncii și pe care BCR Chisinau S.A. le consideră riscuri semnificative sunt: **riscul de credit, riscul de piață, riscul de lichiditate, riscul operațional, riscul de conformitate, riscul strategic, riscul de inter-concentrare, riscul politic și riscul macroeconomic**. Pentru administrarea corespunzătoare a riscurilor semnificative, banca utilizează:

- Un sistem de proceduri de autorizare a operațiunilor afectate de riscurile respective, constând în modul de stabilire a competențelor/limitelor de autoritate de aprobare (pouvoirs) pentru: acordarea de credite și produse tip credit, plasamente interbancare etc.;
- Un sistem de raportare a expunerilor la riscuri, precum și a altor aspecte legate de riscuri, către nivelele de conducere corespunzătoare (informări asupra evoluției expunerii băncii la riscurile semnificative, modulul de încadrare în limitele stabilite etc.);
- Un sistem de responsabilități, politici, norme și proceduri privind efectuarea controlului intern în bancă;
- Un sistem de gestionare a riscului juridic și a riscului de conformitate;
- Criterii de recrutare și remunerare a personalului, inclusiv de evitare a conflictelor de interese, care să prevadă standarde ridicate privind pregătirea, experiența și integritatea acestora;
- Programe de instruire a personalului.

Activitatea de management al riscului este parte componentă a activității liniei funcționale Financiar și Risc. În aceste condiții, specialistii din domeniul managementului riscurilor sunt delimitați clar din punct de vedere organizațional de cei cu responsabilități în domeniul dezvoltării afacerilor.

Banca realizează o repartizare corespunzătoare a atribuțiilor la toate nivelele organizatorice pentru a se asigura că personalului nu îi sunt alocate responsabilități care să ducă la conflicte de interese (ex. responsabilități duale ale unei persoane în domenii cum ar fi: desfășurarea activității atât în front-office, cât și în back-office, aprobarea tragerii fondurilor și tragerea efectivă, evaluarea documentației de credit și monitorizarea clientului după contractarea creditului etc.).

Riscul de credit – riscul de pierdere sau de nerealizare a profitului estimat datorită incapacității contrapartidei de a-și îndeplini obligațiile asumate conform contractului – este riscul principal la care este expusă banca din cauza faptului că peste 40% din active sunt creditele acordate.

Principalele obiective ale managementului riscului sunt administrarea activă a portofoliului, îmbunătățirea calității activelor (ținerea sub control a evoluției creditelor neperformante) și stabilirea bazei de creștere sănătoasă a portofoliului de credite.

În contextul potențialelor efecte ale crizei financiare mondiale, BCR Chisinau S.A. stabilește limite de expunere pe țări, entități sovereign, bănci și instituții financiare afiliate grupurilor bancare, monitorizează cu mare atenție expunerile sale, efectuând analize de risc ori de câte ori apar informații negative despre una din contrapartidele băncii și propunând măsuri corespunzătoare în ce privește limitele de risc alocate.

Riscul de piață reprezintă riscul înregistrării de pierderi sau al nerealizării profiturilor estimate, care apare din fluctuațiile pe piață ale prețurilor, ratei dobânzii și cursului valutar.

Banca acorda o atenție deosebită identificării tuturor surselor de risc de piață, evaluării expunerii băncii la acest risc și stabilirii de limite corespunzătoare pentru reducerea/limitarea acestuia având drept obiectiv asigurarea unei structuri corespunzătoare a portofoliului sau, care în condițiile modificării ratelor dobânzii, cursurilor valutare și prețurilor de pe piață, să nu poată induce influențe negative importante asupra activității și performanțelor financiare ale BCR Chisinau S.A..

Riscul de lichiditate reprezintă riscul înregistrării de pierderi sau al nerealizării profiturilor estimate ce rezultă din imposibilitatea băncii de a onora în orice moment obligațiile de plată pe termen scurt fără ca aceasta să implice costuri sau pierderi ce nu pot fi suportate de acestea.

Administrarea riscului de lichiditate are ca obiectiv asigurarea fondurilor lichide necesare pentru acoperirea în orice moment a obligațiilor financiare asumate de bancă, menținerea unui nivel adecvat de lichiditate pe toate benzile de scadențe și maximizarea venitului net obținut din dobânzi. Banca acorda o atenție deosebită identificării surselor de risc de lichiditate, evaluării expunerii băncii la acest risc și stabilirii de limite de risc corespunzătoare.

Riscul operațional este definit ca riscul de pierdere determinat fie de utilizarea unor procese, sisteme și resurse umane inadecvate sau care nu și-au îndeplinit funcția în mod corespunzător, fie de evenimente și acțiuni externe. Aceasta definiție include riscul juridic, dar exclude riscul strategic și riscul reputațional.

Managementul riscurilor operaționale are ca obiectiv asigurarea cadrului intern care să permită identificarea, evaluarea, monitorizarea și adoptarea măsurilor necesare în scopul diminuării pierderilor determinate de aceste riscuri (pierderi operaționale).

Riscul de inter-concentrare se refera la riscul de concentrare care poate să apară din interacțiunea dintre diferitele tipuri de expuneri în cadrul unor categorii de riscuri diferite. Interacțiunile între categorii diferite de expuneri pot să derive dintr-un factor de risc sau din interacțiunea unui număr mai mare de factori. Managementul riscului de concentrare la nivelul BCRC este bazat pe un cadru de

proces, metode și rapoarte. Riscurile de concentrare sunt luate în considerare în mod sistematic în cadrul factorilor stresati pentru testele de stres.

Riscul macroeconomic este riscul ca banca să sufere pierderi din cauza modificărilor adverse în mediul economic de ansamblu, cum ar fi riscul asociat ciclurilor de business.

În scopul de a sprijini administrarea riscului macroeconomic și pentru a asigura reacții în timp util la potențialele dezvoltări adverse, evoluția mediului macroeconomic, a pietelor de capital și a sectorului bancar sunt monitorizate de către Banca cu regularitate.

Riscul Politic reprezintă expunerea la o pierdere, cauzată de evenimente dintr-o anumită țară, care sunt sub controlul Guvernului, dar care, în mod evident, nu se află sub controlul unei întreprinderi private sau al unei persoane fizice.

Unele riscuri – cum ar fi riscul politic – apar ca urmare a unor evenimente în afara controlului și influenței Bancii. Întrucât Banca nu poate să prevină aceste riscuri/evenimente, atenția se îndreaptă către identificarea și diminuarea impactului aferent. Pentru administrarea riscului politic, Banca monitorizează cu regularitate evoluțiile interne și externe ale pieței, luând în considerare implicațiile modificărilor de ordin politic și inițiativele guvernamentale care pot avea impact asupra industriei de profil.

Riscul strategic reprezintă riscul actual sau potențial pentru castiguri și capital, rezultat din schimbările mediului de afaceri și din deciziile de afaceri negative, implementarea necorespunzătoare a deciziilor sau lipsa de reacție la schimbările din mediul de afaceri.

Riscul de conformitate este riscul reprezentat de sancțiuni juridice sau de reglementare, pierderi financiare semnificative sau pierderi ale reputației unei bănci, ca urmare a nerespectării legilor, regulilor, regulamentelor, standardelor organizatorice de autoreglementare și codurilor de conduită aplicabile activității bancare ("legile, regulile și standardele de conformitate").

XIV. ACTIVITATEA DE PERSONAL ȘI STRUCTURA ORGANIZAȚIONALĂ

În anul 2019 managementul personalului a continuat să fie una din cele mai importante preocupări ale conducerii Băncii. Schimbările organizaționale s-au axat pe întărirea forței de vânzare, îmbunătățirea calității deservirii și eficientizarea funcțiilor de suport și control. Numărul total de angajați ai băncii la 31 decembrie 2019 a constituit 98 persoane fiind în limita Țintelor agreeate de conducerea Băncii.

Banca a acordat numeroase posibilități angajaților săi pentru dezvoltarea potențialului și dezvoltarea carierei. Politica Băncii este de a promova în primul rând personalul din cadrul Băncii. În același timp Banca a continuat procesul de atragere de noi talente din exterior în baza competențelor cheie necesare pentru dezvoltarea organizației.

În 2019 al 5-lea an la rând în cadrul proiectului „Bursa Speranței” banca a acordat o bursă studenților pentru cercetare și dezvoltare în diferite domenii. „Bursa Speranței” reprezintă o șansă pentru tinerii cu performanțe academice deosebite de a-și continua pregătirea profesională și de a-și aprofunda cunoștințele practice. Banca și-a propus să fie parte integrantă a societății și să-i susțină pe tinerii în procesul de învățământ și cercetare, contribuind astfel la dezvoltarea comunității din care face parte.

Atingerea noilor obiective strategice implică dezvoltarea capitalului uman corespunzător ritmului de dezvoltare al Băncii. În anul 2020 politica resurselor umane este orientată spre dezvoltarea

culturi corporative, dezvoltarea profesională continuă, îmbunătățirea performanțelor individuale, managementul și promovarea talentelor, creșterea productivității și eficienței muncii. Activitatea în domeniul resurselor umane va contribui la realizarea obiectivelor generale ale Băncii.

XV. EVENIMENTE ULTERIOARE

La sfârșitul anului 2019, în China au apărut pentru prima dată știri despre COVID-19 (Coronavirus). La sfârșitul anului a fost raportat la Organizația Mondială a Sănătății doar un număr limitat de cazuri de virus necunoscut. În primele luni ale anului 2020 virusul s-a răspândit la nivel global, iar impactul său negativ a căpătat amploare. Deși aceasta este încă o situație în evoluție la momentul emiterii acestor situații financiare, se pare că impactul negativ asupra comerțului global și asupra Băncii poate fi mai sever decât se aștepta inițial.

La nivelul băncii a fost aprobat și implementat un plan de continuitate, care reglementează activitatea băncii în condițiile stării epidemiologie COVID 19. Conform planului banca asigură deservirea clienților cu respectarea tuturor cerințelor epidemiologice și este complet operațională.

Angajații își desfășoară activitatea parțial în cardul oficiilor băncii și parțial de la domiciliu fiind implementate soluții IT.

Bancă monitorizează permanent situația curentă și intervine după caz cu măsuri menite să asigure continuitatea activității și să protejeze sănătatea clienților și angajaților săi.

XVI. ANEXE

RAPORTUL PRIVIND REZULTATELE FINANCIARE

Denumirea indicatorilor	2018		2019		Modificare	
	mil. Lei	ponderea, %	mil. Lei	ponderea, %	mil. Lei	%
Venituri aferente dobânzilor						
Venituri aferente dobânzilor la mijloace bănești datorate de BNM	7.86	6.17%	9.86	6.65%	2.00	25.45%
Venituri aferente dobânzilor la mijloace bănești datorate de bănci	0.54	0.42%	0.88	0.59%	0.34	62.96%
Venituri aferente dobânzilor (dividende) la hârtii de valoare cumpărate pentru vânzare	8.81	6.92%	11.03	7.44%	2.22	25.20%
Venituri aferente dobânzilor (dividende) la hârtii de valoare investiționale	15.33	12.03%	18.01	12.15%	2.68	17.48%
Venituri aferente dobânzilor la credite	52.28	41.04%	56.56	38.15%	4.28	8.19%
Alte venituri aferente dobânzilor	-	0.00%	-	0.00%	-	-
Total venituri aferente dobânzilor	84.82	66.59%	96.34	64.99%	11.52	13.58%
Cheltuieli aferente dobânzilor						
Cheltuieli aferente dobânzilor la mijloace bănești datorate băncilor	0.47	0.42%	0.90	0.70%	0.43	91.49%
Cheltuieli aferente dobânzilor la depozite ale persoanelor fizice	7.37	6.54%	14.94	11.58%	7.57	102.71%
Cheltuieli aferente dobânzilor la depozite ale persoanelor juridice	6.74	5.98%	11.74	9.10%	5.00	74.18%
Cheltuieli aferente dobânzilor la alte împrumuturi	10.41	9.24%	6.15	4.77%	(4.26)	-40.92%
Total cheltuieli aferente dobânzilor	24.98	22.16%	33.72	26.13%	8.74	34.99%
Venitul net aferent dobânzilor	59.84	46.98%	62.62	42.24%	2.78	4.65%
Minus: Defalcări pentru reduceri pentru pierderi la active aferente dobânzilor	(0.35)	-0.31%	(1.73)	-1.34%	(1.38)	394.29%
Venitul net aferent dobânzilor după defalcări pentru reduceri pentru pierderi la active aferente dobânzilor	60.19	47.25%	64.34	43.40%	4.15	6.89%
Venituri (pierderi) din taxe și comisioane						
Venituri aferente comisioanelor	22.62	17.76%	25.37	17.11%	2.75	12.16%
Cheltuieli privind comisioanele	8.66	7.68%	11.03	8.55%	2.37	27.37%
Total venituri (pierderi) din taxe și comisioane	13.97	10.97%	14.34	9.67%	0.37	2.65%
Venituri (pierderi) la operațiuni cu valută străină	19.02	14.93%	26.12	17.62%	7.10	37.33%
Cheltuieli general-administrative						
Cheltuieli privind remunerarea muncii	35.03	31.08%	36.74	28.47%	1.71	4.88%
Alte cheltuieli general-administrative	29.25	25.95%	20.47	15.86%	(8.78)	-30.02%
Cheltuieli privind deprecierea activelor pe termen lung	8.64	7.67%	15.06	11.67%	6.42	74.31%
Total cheltuieli general-administrative	72.93	64.71%	72.28	56.00%	(0.65)	-0.89%
Alt rezultat operational						
Alte venituri operationale	0.92	0.72%	0.41	0.28%	(0.51)	-55.43%
Alte cheltuieli operationale	4.38	3.89%	6.36	5.15%	1.98	45.21%
Deprecierea activelor nefinanciare	(0.32)	-0.28%	0.01	0.01%	0.33	-103.13%
Venitul (pierderi) net până la impozitare și până la articole extraordinare	17.12	13.44%	26.56	17.92%	9.44	55.14%
Impozitul pe venit (scutire)	2.43	2.16%	1.85	1.43%	(0.58)	-23.87%
Venitul (pierderi) net până la articole extraordinare	14.70	11.54%	24.71	16.67%	10.01	68.10%
Venituri (pierderi) extraordinare	-	0.00%	-	0.00%	-	-
Impozitul pe venit	-	0.00%	-	0.00%	-	-
Venituri (pierderi) extraordinare minus impozitul pe venit	-	0.00%	-	0.00%	-	-
Venitul (pierderi) net	14.70	11.54%	24.71	16.67%	10.01	68.10%

BILANTUL CONTABIL

Denumirea indicatorilor	2018		2019		Modificare	
	mil. Lei	ponderea, %	mil. Lei	ponderea, %	mil. Lei	%
ACTIVE						
Numerar	77.86	4.46%	113.68	4.82%	35.82	46.01%
Conturi la Banca Națională	243.90	13.96%	695.96	29.48%	452.06	185.35%
Conturi curente și depozite la bănci	244.94	14.02%	336.89	14.27%	91.95	37.54%
Credite și avansuri acordate clienților	730.51	41.80%	686.65	29.09%	(43.86)	-6.00%
Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (2017: Active financiare disponibile pentru vânzare)	147.78	8.46%	8.85	0.37%	(138.93)	-94.01%
Active financiare la costul amortizat - titluri de stat (2017: Investiții păstrate până la scadență)	237.94	13.61%	429.57	18.20%	191.63	80.54%
Imobilizări corporale	16.51	0.94%	33.18	1.41%	16.67	100.97%
Imobilizări necorporale	7.37	0.42%	6.83	0.29%	(0.54)	-7.33%
Creanțe amânate privind impozitul pe venit	1.41	0.08%	0.98	0.04%	(0.43)	-30.50%
Alte active	39.42	2.26%	48.24	2.04%	7.31	17.86%
Total active	1,747.65	100.00%	2,360.81	100.00%	611.66	34.97%
DATORII						
Datorii către bănci	19.61	1.12%	16.73	0.71%	(2.88)	-14.69%
Alte împrumuturi	191.16	10.94%	19.00	0.80%	(172.16)	-90.06%
Datorii către clienți	1,062.31	60.79%	1,778.04	75.31%	715.73	67.37%
Alte datorii	17.60	1.01%	69.86	2.96%	52.25	296.71%
Datorii amânate privind impozitul pe venit	2.76	0.16%	2.88	0.12%	0.12	4.35%
Total datorii	1,293.44	74.01%	1,886.51	79.91%	593.06	45.85%
CAPITAL PROPRIU						
Acțiuni ordinare	728.13	41.66%	728.13	30.84%	-	0.00%
Capital de rezervă	17.87	1.02%	18.61	0.79%	0.74	4.14%
Pierdere neacoperită	(298.29)	-17.07%	(272.82)	-11.56%	23.98	-8.08%
Rezerve ale activelor financiare disponibile pentru vânzare	6.50	0.37%	0.39	0.02%	(6.11)	
Total capital propriu	454.21	25.99%	474.30	20.09%	18.60	4.08%
Total capital propriu și datorii	1,747.65	100.00%	2,360.81	100.00%	611.66	34.97%

RAPORTUL PRIVIND FLUXURILE DE TREZORERIE

Indicatori	2018	2019
	million Lei	million Lei
Fluxuri de trezorerie din activități de exploatare		
Dobânzi încasate	104.19	102.70
Dobânzi plătite	(26.74)	(32.03)
Încasări nete aferente comisioanelor	13.44	14.34
Venituri nete din operațiuni cu valută străină și alte venituri operaționale	21.36	26.70
Recuperarea creditelor Casate anterior	5.24	1.73
Plăți bănești privind retribuirea muncii	(31.50)	(37.41)
Plăți aferente cheltuielilor generale și administrative	(30.36)	(26.40)
Impozitului pe profit plătit	(0.57)	(1.42)
Fluxuri de numerar din exploatare înainte de modificarea capitalului circulant	55.06	48.21
		-
<i>(Creșterea) / reducerea activelor curente :</i>		-
Credite, net	(157.73)	34.03
Alte active	(1.40)	0.54
<i>Creșterea / (reducerea) datoriilor curente :</i>		-
Datorii către bănci	(48.79)	(2.89)
Datorii către clienți și autorități publice	350.87	716.48
Alte datorii	(21.60)	37.79
Numerar net din / (utilizat în) activități operaționale	176.42	834.16
		-
Achiziții de imobilizărilor corporale și necorporale	(10.79)	(7.16)
Incasari din vinzarile imobilizarilor corporale si necorporale	-	0.33
Incasari din active financiare disponibile pentru vanzare ajunse la scadenta	2,807.79	3,617.05
Plati pentru achizitii de active financiare disponibile pentru vanzare	(2,833.69)	(3,478.02)
Incasari din titluri de stat - credite si creante ajunse la scadenta	1,427.86	2,500.12
Plati pentru achizitii de titluri de stat - credite si creante	(1,487.85)	(2,702.80)
Numerar net utilizat în activități de investiții	(96.68)	(70.48)
		-
Fluxuri de trezorerie din activități de finanțare		-
Încasări din acțiunile emise	131.16	38.15
Încasări/plăți din credite și împrumuturi pe termen lung	(126.66)	(220.35)
Numerar net utilizat în activități de finanțare	4.50	(182.20)
		-
Efectul variației cursului de schimb valutar	(1.15)	(0.58)
Creșterea/(reducerea) netă a numerarului și echivalentelor de numerar	83.09	580.90
		-

Numerar și echivalente de numerar la 1 ianuarie	485.40	569.44
Numerar și echivalente de numerar la 31 decembrie	569.38	1,150.34

RAPORTUL PRIVIND MODIFICĂRILE CAPITALULUI PROPRIU

	Capital social	Rezerve statutare	Pierdere neacoperită	Alte rezerve	Reevaluarea activelor financiare evaluate la FVOCI	Alte elemente cumulate ale rezultatului global	Total
2019							
	mln. Lei	mln. Lei	mln. Lei	mln. Lei	mln. Lei	mln. Lei	mln. Lei
Sold la 1 ianuarie	728.13	17.87	(335.65)	38.86	(0.06)	6.55	455.70
Profit anual	-	-	24.708	-	-	-	24.71
Alte elemente globale	-	-	-	-	-	(6.11)	(6.11)
Transfer între rezerve	-	0.74	(0.39)	(0.35)	-	-	-
Sold la 31 decembrie	728.13	18.61	(311.33)	38.51	(0.06)	0.44	474.30

	Capital social	Rezerve statutare	Pierdere neacoperită	Alte rezerve	Reevaluarea activelor financiare evaluate la FVOCI	Alte elemente cumulate ale rezultatului global	Total
2018							
	mln. Lei	mln. Lei	mln. Lei	mln. Lei	mln. Lei	mln. Lei	mln. Lei
Sold la 1 ianuarie	728.13	16.99	(348.27)	62.95	0.21	-	460.01
Efectul trecerii la IFRS 9	-	-	(25.29)	-	-	5.40	(19.89)
Sold actualizat la 1 ianuarie 2018	728.13	16.99	(373.56)	62.95	0.21	5.40	440.12
Profit anual	-	-	14.695	-	-	-	14.70
Alte elemente globale	-	-	-	-	(0.27)	1.15	0.89
Transfer între rezerve	-	0.88	23.21	(24.09)	-	-	-
Sold la 31 decembrie	728.13	17.87	(335.65)	38.86	(0.06)	6.55	455.70

COEFICIENȚI ȘI INDICATORI FINANCIARI

Indicatori	31.12.2018	31.12.2019	Modificare (%)
Total active	1,749.15	2,360.81	34.97%
Alte active	40.93	48.24	17.86%
Credite	730.51	686.65	-6.00%
Active lichide	791.23	948.90	19.93%
Depozitele bancilor	19.61	16.73	-14.71%
Depozitele clientilor	1,062.31	1,778.04	67.37%
Fonduri proprii	397.60	402.64	1.27%

Cota de piata			
	31.12.2018	31.12.2019	Modificare (%)
Total active	2.10%	2.61%	0.51%
Credite	2.12%	1.83%	-0.29%
Active lichide	1.94%	2.08%	0.15%
Total depozite	1.70%	2.62%	0.92%
Capital	3.19%	2.89%	-0.30%

Locul			
	31.12.2018	31.12.2019	Modificare
Total active	9	9	0
Credite	8	9	-1
Total depozite	9	8	-1
Depozitele clientilor	9	8	-1
Capital	9	9	0

Indicatorii profitabilității			
	31.12.2018	31.12.2019	Modificare
Profit net	14.70	24.71	10.01
Venit net din dobanzi	59.84	62.62	2.78
Venit net neaferent dobanzilor	(43.08)	(37.78)	5.30
Provizioane/(recuperari)	(0.35)	(1.73)	(1.38)
ROA	0.84%	1.05%	0.21%
ROE	3.70%	6.14%	2.44%
Raport Cost / Venit	78.56%	70.12%	-8.44%

Indicatorii de calitate a portofoliului de credite			
	31.12.2018	31.12.2019	Modificare (%)
Credite expirate / Total Credite	5.54%	4.59%	-0.95%
Credite neperformante / Total Credite	8.06%	5.02%	-3.04%
Reduceri pentru pierderi / Total Credite	7.26%	6.81%	-0.45%
Credite mari / Total credite	28.20%	46.77%	18.57%
Solvabilitate	48.33%	49.22%	0.89%
Lichiditate	54.25%	67.61%	13.36%

**Declarația de guvernanță corporativă
„Conformare sau justificare”**

Nr. d/o	ÎNTREBARE	DA	NU	DACĂ NU, ATUNCI JUSTIFICARE
1.	Dispune societatea de o pagină web proprie? Indicați denumirea acesteia.	DA www.bcr.md		
2.	Societatea a elaborat Codul de guvernanță corporativă care descrie principiile de guvernanță corporativă, inclusiv modificările la acesta?	DA		
3.	Codul de guvernanță corporativă este plasat pe pagina web proprie a societății, cu indicarea datei la care a fost operată ultima modificare?	DA Aprobat la sedinta Consiliului de Supraveghere din 04.10.2019		
4.	În Codul de guvernanță corporativă sunt definite funcțiile, competențele și atribuțiile consiliului, organului executiv și comisiei de cenzori a societății?	DA		
5.	Raportul anual al conducerii (organului executiv) prevede un capitol dedicat guvernanței corporative în care sunt descrise toate evenimentele relevante, legate de guvernanța corporativă, înregistrate în perioada de gestiune?	DA		
6.	Societatea asigură tratamentul echitabil al tuturor acționarilor, inclusiv minoritari și străini, deținători de acțiuni ordinare și/sau preferențiale?	DA		
7.	Societatea a elaborat, a propus și a aprobat procedurile pentru convocarea și desfășurarea ordonată și eficientă a lucrărilor adunării generale a acționarilor, fără a prejudicia însă dreptul oricărui acționar de a-și exprima liber opinia asupra chestiunilor aflate în dezbateri?	DA		
8	Societatea publică pe pagina web proprie informații cu privire la următoarele aspecte privind guvernanța corporativă:			
	1) informații generale cu privire la societate – date istorice, genurile de activitate, datele de înregistrare, etc.;	DA		
	2) raportul societății cu privire la respectarea principiilor de guvernanță corporativă și a prevederilor legislației;	DA		
	3) statutul societății;	DA		
	4) regulamentele societății, regulamentele consiliului societății, organului executiv, precum și politica de remunerare a membrilor organelor de conducere, de asemenea reglementarea	DA		Componenta, responsabilitățile și atribuțiile Consiliului de Supraveghere,

	procedurii privind convocarea și desfășurarea adunării generale a acționarilor, în cazul în care astfel de procedură a fost adoptată;			comitetului Executiv, precum și politica de remunerare a membrilor organelor de conducere sunt incorporate în Codul guvernanta corporativa în BCR Chișinău S.A., care este document public și este plasat pe pagina web al băncii. Reglementările de organizare și funcționare a organelor de conducere sunt documente de uz intern.
	5) situații financiare și rapoarte anuale ale societății;	DA		
	6) informații privind auditul intern și auditul extern al societății;	DA		Pe pagina web a băncii este publicată organigrama care prezintă existența și modul de subordonare a funcției de audit intern. Pe pagina web a băncii este publicată informația privind auditul extern (raport anual)
	7) informații cu privire la organul executiv, membrii consiliului societății (pentru fiecare membru separat). Se indică experiența de lucru, funcțiile deținute, studiile, informații cu privire la numărul de acțiuni deținute, cât și mențiunea privind independența acestora;	DA		
	8) acționarii care dețin cel puțin 5% din acțiunile societății, cât și informațiile privind modificările operate în lista acționarilor;	DA		
	9) orice alte informații care trebuie dezvăluite public de societate, în conformitate cu legea, de exemplu informații cu privire la tranzacțiile de proporții, orice evenimente importante, comunicate de presă ale societății, informații arhivate cu privire la rapoartele societății pentru perioadele precedente;	DA		
	10) Declarația de guvernanță corporativă.	DA		
9	Acționarul poate utiliza notificări electronice cu privire la convocarea adunării generale a acționarilor (dacă există o astfel de preferință)?	DA		
10.	Societatea publică pe pagina web proprie (într-o secțiune separată) informații privind adunările generale ale acționarilor:	DA		
	1) decizia de convocare a adunării generale a acționarilor?	DA		

	2) proiectele de decizii care urmează să fie examinate (materialele/ documentele aferente ordinii de zi), precum și orice alte informații referitoare la subiectele ordinii de zi?	DA		
	3) hotărârile adoptate și rezultatul votului?	DA		
11.	Există în cadrul societății funcția de secretar corporativ?	DA		
12.	Există în cadrul societății un departament/ persoană specializat(ă) dedicat(ă) relației cu investitorii?	DA		
13.	Consiliul se întrunește cel puțin o dată pe trimestru pentru monitorizarea desfășurării activității societății?	DA		
14.	Toate tranzacțiile cu persoane interesate sunt dezvăluite prin intermediul paginii web a societății?	DA		
15.	Consiliul societății/ organul executiv a adoptat o procedură în scopul identificării și soluționării adecvate a situațiilor de conflict de interese?	DA		
16.	Persoana interesată respectă prevederile legale și prevederile Codului de guvernanță corporativă referitor la tranzacțiile cu conflict de interese?	DA		
17.	Structura consiliului societății asigură un număr suficient de membri independenți?	DA		
18.	Alegerea membrilor consiliului societății are la bază o procedură transparentă (criterii obiective privind calificarea profesională etc.)?	DA		
19.	Există un Comitet de remunerare în cadrul societății?		NU	Legislația nu obliga pentru bancile ne semnificative.
20.	Politica de remunerare a societății este aprobată de adunarea generală a acționarilor?		NU	Politica de remunerare este aprobată de Consiliul de Supraveghere (pentru bancile competente CS conform Legii privind activitatea bancilor nr. 202 din 06.10.2017, art. 41)
21.	Politica de remunerare a societății este prezentată în Statutul/ Regulamentul intern și/sau în Codul de guvernanță corporativă?	DA; Codul de guvernanță corporativă (principia generale)		Există și o reglementare separată
22.	Societatea publică pe pagina web proprie informațiile în limba rusă și/sau engleză?	DA		în limba rusă și engleză
23.	Există în cadrul societății un Comitet de audit?	DA		
24.	Societatea, a căror instrumente financiare sunt admise spre tranzacționare pe piața reglementată, prezintă pieței reglementate Declarația sa cu privire la conformarea sau neconformarea cu prevederile	DA		Instrumentele financiare ale bancii nu sunt tranzacționate pe piața reglementată

	Codului de guvernanță corporativă?			
--	------------------------------------	--	--	--